

ДОБРЫ ВЕЧАР
Добрый вечер

МІНСКАЯ ГАРАДСКАЯ ГАЗЕТА

1992 СНЕЖАНЬ 14
Панядзелак
№ 237 (422)
Цана 1 рубель

ПЕРШАЯ КАЛОНКА

ЦІ ЛЁГКА БЫЦЬ АПТЫМІСТАМ?

МАКСІМ ГРЭК, «ДВ».

Аптымізм, сцвярджаюць слоўнікі, — гэта светапогляд, які прасякнуты жыццярадаснасцю, бадзёрасцю, верай у лепшае будучае; гэта схільнасць бачыць у навакольным толькі добрыя, светлыя бакі.

Лекары, магчыма, тут жа б дадалі, што аптымізм дапамагае ўмацаваць здароўе, спрыяе нармальнаму абмену рэчываў у арганізме і стварае ахоўны экран супраць усялякіх стрэсаў ды інфарктаў. І заклікалі б кожнага з нас як мага больш увагі надаваць свайму духоўнаму здароўю шляхам невычэрпнай бадзёрасці.

І я, вядома, падтрымаў бы гэткі заклік абедзвюма рукамі, каб... не разумеў марнасць падобных воклічаў. Справа ў тым, што больш жыццярадаснага чалавека, чымсьці наш, і не знойдзеш нідзе!

ІДЗЕ, для прыкладу, наша кабеціна раніцой у магазін, а там мяса ў два разы даражэй каштуе, чым учора вечарам. Амерыканская гаспадыня ўжо і прытомнасць бы страціла, а наша мацюкнецца ціхенька, ды і зробіць пакупку (а ці бяды, што ў два разы меншую, чым планавала?!). А потым яшчэ і ў прамтаварную краму забяжыць, англійскую памаду прыдбае, выклаўшы свой тыднёвы заробак. Думаеце, спахмурнее крыху? Дзе там, такой прыгожай сябе адчуе — трымай толькі!

А мужыкі? Во дзе сіла! Джон які-небудзь ужо б расавыя хваляванні наладзіў, каб ягоны «Джоні Уолкер» на два кавалкі «вашынгтонаў» пацягнуў. А наш кавалкі гэтыя (праўда, у «зайчыках») спакойна за бутлю спірту адвальвае — кайф затое які такую каштоўную вадкасць піць!

Да зарплат нашых без аптымізму ўвогуле адносіцца нельга. Зразумела, што нават з васьмі-дзесяці штомесячных тысяч купіць што-нішто прыстойнае (мэблю, радыётэхніку, вопратку, абутак), ну аніяк не атрымаецца. Назбіраць, з прычыны інфляцыі, таксама праблематычна. Дык і не трэба нам дарагіх рэчаў! Затое «марсаў-снікерсаў» аж дзесяць штук купіць можна. Таму і выйшлі мы, мяркуючы па колькасці фірменных паперак на тратуарах, у сусветныя лідэры па спажыванні шакаладнай прадукцыі. Чым не салодкае жыццё?

А мяне, напрыклад, вазьміце. Ну, прызнаюся, была некалі мара — сваё аўто. І вось сяджу днямі на сесіі гарсавета, і слухаю інфармацыю пра новыя цэны на прадукцыю Волжскага аўтазавода ў Мінскім фірменным магазіне. «Ака» — больш за мільён, дзевяноста дзевятая — чатыры трыста восемдзесят... І, ведаеце, такая радасная, светлая думка ў галаў прыйшла — як жа выйграе экалогія майго роднага горада! Навошта нам тыя машыны? У Мінску столькі грамадскага транспарту, столькі прыемных і прыязных людзей, якія набіваюцца ў гэты транспарт у «гадзіну пік» і робяць кожную паездку надзвычай незабыўнай! Бадзёрасці маёй канца краю няма. Вось і цяпер з нецярпеннем чакаю раніцы, каб выправіцца хутчэй на работу.

А як не радавацца палітычнаму жыццю ў краіне? Адмовіў, напрыклад, Вярхоўны Савет народу ў праве на рэферэндум. Плакаць з такой нягоды? Як можна! Нам жа паабяцалі дэпутаты ВС скончыць свае паўнамоцтвы на год раней, дык мы іх за такую ласку астатні час на руках насіць будзем.

Ці ўзяць «прыхватызацыю». Няўжо можа быць шкада гэтай нічыйнай дзяржаўнай маёмасці?! А калі каму і шкада, усё роўна ёсць падставы для аптымізму — хутка працэсы раздзяржаўлення скончацца з прычыны адсутнасці іх аб'ектаў. А я асабіста вельмі радуюся таму, што з неахайных і безгаспадарчых дзяржаўных рук сродкі трапілі ў сумленныя, руплівыя і справядлівыя махнатыя лапкі. Любата!

А як прыемна мець такі разумны ўрад, які ўмее глядзець у перспектыву! Як выключна мудра ён дзейнічае, нават і не спрабуючы адарваць эканоміку рэспублікі ад братняй Расіі! Толькі падумайце — самім мучыцца ані на грам не трэба, усё за цябе ў Маскве вырашаць: і фінансавыя пытанні, і валютныя, і цэнавыя, і інвестыцыйныя, і прыярытэты прызначаць патрэбныя. Гэта ж як здорава — думаць не трэба, сядзі і загады па структурнаму ланцужку перадавай!

Я ўжо не кажу пра праблемы нацыянальныя. Найвялікшым дасягненнем мы лічым прыярытэтнае развіццё мовы суседняй краіны, нават змагаемся за наданне ёй статуса дзяржаўнай. А як інакш? Хто, акрамя беларусаў, абароніць мову рускіх ад вынішчэння яе мардвой, татарамі і чукчамі? Беда-лажку, яе выгналі з Балтыі і Грузіі, Украіны і Малдовы, Казахстана і Сярэдняй Азіі. Каб не мы (цьфу-цьфу!), яна б ужо і статус мовы міжнародных зносін страціла. Як тут не ганарыцца!

А з якім светлым пачуццём глядзім мы амерыканскія фільмы па камерцыйным канале! Гэта ж якая ў нас мова багатая супраць іхняй: у іх «фак ю» ды «бітч», а з нашых слоўцаў тры паверхі збудаваць можна. І дзеці нашыя сталеюць на вачах: у яслях ужо ведаюць, чым адрозніваюцца гарманальныя кантрацэптывы ад механічных, а ў дзіцячым садку адзін аднаму канфідэнцыяльныя паслугі за кубік гумкі аказваюць. Умее новая генерацыя рыначныя адносіны засвойваць!

Словам, як казаў адзін вусаты дзядзька, жыць становіцца ўсё лепей, жыць становіцца ўсё весялей. Наш аптымізм кіпіць і б'е з нас невысыхаючымі крыніцамі. Ручайкі гэтыя зліваюцца ў магутны паток жыццярадаснасці, які імклівай хваляй нясе нашую рэспубліку па каналізацыйнай трубе гісторыі. І не бяды, што наперадзе няма прасвету: мы ўзброены стратэгічнай сыравінай, нашым галоўным выкапнем — аптымізмам.

Толькі вось, ведаючы, што прыродныя рэсурсы падзяляюцца на ўзнаўляемыя і вычарпаемыя, іншы раз не-не, але і схамянешся — наша бадзёрасць да якой групы належыць!..

СВЯТКУЕ «СПАДЧЫНА»

УЛ. ІНФ. «ДВ».

ЧАРГОВУЮ вечарыну ў Доме літаратара правялі днямі сябры клуба «Спадчына». На гэты раз яна была прысвечана 75-м угодкам Усебеларускага кангрэса. Старшыня клуба Анатоль Белы зачытаў шматлікія тэлеграмы, якія паступілі на адрас клуба з нагоды азначанай юбілейнай падзеі, уручаны ганаровыя дыпломы сяброў «Спадчыны» вядомым беларускім вучоным М. Ермаловічу, Я. Юхо, Г. Штыхаву і Л. Лычу.

А потым адбылася вялікая канцэртная праграма «У далонях маёй Беларусі», падрыхтаваная сіламі «спадчынцаў». Гучалі песні і вершы, асноўным лейтматывам якіх была любоў да роднай Айчыны. І па тварах прысутных у зале адчувалася: адродзіцца Беларусь, не загіне!

● ФАКТ

АМЕРИКАНЦЫ ОБЕЩАЮТ ПОМОЩЬ

ТАТЬЯНА ЩЕБЕТ, БЕЛАПАН.

В СОВЕТЕ Министров Республики Беларусь состоялась пресс-конференция господина Дэвида Суорца— Чрезвычайного и Полномочного Посла США в Беларуси. Обсуждался вопрос поставки и использования американской гуманитарной помощи.

В частности, посол сообщил журналистам о намерении американской стороны увеличить поставки технической помощи, о готовности оказать содействие в области банковского дела, вывоза ядерного оружия в Россию и проведении в этом случае экспертного контроля, а также о других акциях в рамках осуществления межгосударственной программы «Корпус мира».

КЛИРИНГ НАМ ПОМОЖЕТ?

СВЕТЛАНА КУЛИКОВА, БЕЛАПАН.

ПОДВЕЛА итоги своей деятельности рабочая группа стран СНГ по созданию Международного банка расчетов. Делегацию Республики Беларусь возглавил заместитель председателя Национального банка Валентин Заяш. На встрече был разработан проект устава банка, а также проект соглашения глав государств по вопросу о создании банка.

В интервью корреспонденту БелаПАНа начальник управления организации банковского учета и расчетов Национального банка Республики Беларусь Георгий Климович отметил: «Международный банк расчетов однозначно необходим. А для удачного его создания надо скорее решить вопрос многостороннего клиринга,—благо это все понимают. Иначе—тупик».

СТАЛІЧНАЯ ХРОНІКА

● СИТУАЦИЯ

МАРШ, МАРШ ВПЕРЕД, РАБОЧИЙ НАРОД?

БЕЛАПАН.

7 ДЕКАБРЯ на заседании совета Свободного профсоюза Беларуси поддержана инициатива ряда профсоюзных организаций минских предприятий—МАЗа, тракторного завода, объединения БелВАР и других. Суть инициативы—в проведении 23 декабря марша-протеста против очередного повышения цен, спада производства, безработицы, попыток ввести систему локаутов, а также митинга на площади Независимости. Однако 10 декабря совет Свободного профсоюза решил не проводить свои марш-протест и митинг в связи с тем, что Федерация профсоюзов Беларуси запланировала на вторую половину дня 22 декабря свою акцию. Как заявил член совета народный депутат Сергей Антончик, Свободный профсоюз не будет участвовать в акции ФПБ, но и не будет выступать против нее.

Итак, митинг протеста против очередного повышения цен состоится на площади Независимости 22 декабря примерно в 16 часов.

● ДОСЬЕ «ДВ»

ИНДЕКСЫ ЦЕН

ПО ДАННЫМ МИНГОРСТАТУПРАВЛЕНИЯ.

ПО СРАВНЕНИЮ с декабрем 1991 года оптовые цены в промышленности в ноябре 1992 года возросли в 28 раз. Наиболее значителен рост в машиностроении — в 36,5 раза, в пищевой — в 40, в промышленности по производству строительных материалов — в 37,3 раза.

РОЗНИЧНЫЕ цены на товары в ноябре этого года почти в 18 раз превышали уровень ноября прошлого года, на услуги — в 21 раз.

В ВОСЕМЬ раз по сравнению с декабрем 1991 года выросли цены на продовольственные товары в государственной и кооперативной торговле. Цены на непродовольственные товары возросли в 9 раз. По сравнению с октябрем наибольший рост цен наблюдался на яйца (в 2 раза), на фрукты (на 74 процента), маргарин (68), кондитерские изделия (65), муку (57 процентов). По непродовольственным товарам значительно увеличились цены на автомобили (в 2. 3 раза), музыкальные товары (в 2 раза), меха, товары бытовой химии (в 1,8 раза), электротовары (в 1,5 раза), кожаную обувь (в 1,4 раза). Цены на колхозном рынке в ноябре выросли на 19 процентов. Индекс цен по сравнению с октябрем составил: на яблоки — 144 процента, молочные продукты — 142, яйца — 155, помидоры — 162 процента. По сравнению с ноябрем прошлого года цены на колхозном рынке выросли в 7,6 раза.

БЫСТРЫМИ темпами росли и цены на платные услуги. По сравнению с октябрем на 80 процентов возросла стоимость проезда в пассажирском транспорте, на 76 процентов дороже стали туристско-экскурсионные услуги, на 53 — бытовые, на 44 — здравоохранение.

БЕЛАРУСЬ ПОКА ЕЩЕ ДЕРЖИТСЯ. НА ВРАЧАХ

БелаПАН.

КАК сообщило Министерство здравоохранения, в Беларуси наблюдается эпидемический рост дифтерии. Судите сами: за 10 месяцев этого года зафиксировано 44 случая заболевания, один — со смертельным исходом, в то время как за аналогичный период прошлого года известно только 22 случая. Наибольшее количество заболеваний сейчас приходится на Могилев — 13 человек, из них 5 детей. Причина такого роста заболеваемости дифтерией, по словам врачей, — нежелание населения делать прививки. Тяжелые формы дифтерии развиваются вследствие позднего обращения больных в поликлинику, а иногда — и неправильной диагностики.

Однако, как считают в Министерстве здравоохранения республики, именно благодаря качественной работе врачей Беларусь пока еще «держится» на последнем месте по количеству инфекционных заболеваний среди стран СНГ.

ІНФАРМБЮРО

КАЛЯНДАР

ЗІМА. 394 ДЗЕНЬ ГОДА.
СОНЦА ўзышло ў **8.21**, зойдзе ў **15.48**. Даўжыня дня **7.27**.
МЕСЯЦ — апошняя чвэрць (16 снежня).

ІМЯНІНЫ

СЕННЯ: Навума, Альфрэда.
ЗАЎТРА: Апанаса, Ніны, Сцяпана.

НАРОДНЫЯ ПРЫКМЕТЫ

«Навум наставіць на вум». Даўней, у дзень прарока Навума беларусы пачыналі навучанне грамаце дзяцей.

ЯК ПАВЕДАМІЎ ГІДРАМЕТЦЭНТР

СЕННЯ ў 11 гадзін у Мінску было 0 градусаў. Ціск 735 мм ртутнага слупа. Адносная вільготнасць 90 працэнтаў. Вецер заходні—2—6 м/сек.

ЗАЎТРА ў Мінску чакаецца воблачнае надвор'е, часам ападкі. Тэмпература паветра ноччу 0—2 градусы марозу, днём — 1—3 градусы цяпла.

● НУ И НУ!

ПРЕЗИДЕНТ НА ЧАС

ИРИНА НОЗДРИНА, БелаПАН.

НЕ исключено, что в ближайшее время нас ожидают бурные перипетии политической борьбы, которая в цивилизованных странах обычно сопровождает президентов. А пока лидеры разрабатывают необходимые законопроекты, у далеких от политики сограждан появился шанс почувствовать себя «власть имущими» уже сегодня.

Позаботилась об этом редакция журнала «Фантакрим-пресс» (издательство «Эридан»), опубликовавшая в своем последнем номере игру «Стать президентом!».

Выражаясь доступным языком, принцип ее представляет что-то среднее между игрой в карты и завоевавшей популярность «Монополией». Цель игры — занять желанную вакансию, опередив других претендентов. Либералы, радикалы и даже консерваторы имеют шанс продвинуться вперед, если с честью выйдут из различных комбинаций и найдут сильнодействующее средство против репутации конкурентов. Верный шаг — и вы чувствуете их дыхание уже за собственной спиной.

Итак, сыграть в эту игру и одержать победу в своей первой предвыборной кампании может каждый. Только не надо обольщаться: редакция «Фантакрим-пресс» разрабатывает новую игру. Ее условное название «Убить президента».

МЕНЯЕТСЯ ВСЕ

СОБ. ИНФ. «ДВ».

СЕГОДНЯ в 5 минских академиях, 3 университетах и 14 прочих высших учебных заведениях обучаются 97,9 тысячи студентов. В 23 техникумах и 3 колледжах (преобразованных из техникумов) получают среднее специальное образование 28,6 тысячи учащихся. В 226 дневных общеобразовательных школах, 5 из которых имеют статус лицея, 10 — гимназии и одна — колледжа, обучается 248 тысяч детей.

В пяти вузах обучение ведется на коммерческой основе, за счет собственных средств или средств предприятий. Среднее образование получает лишь 61 процент выпускников девятых классов. Численность учащихся в 8 вечерних общеобразовательных школах возросла на 8,4 процента и составила 2,5 тысячи. Численность студентов по сравнению с прошлым годом возросла на 1,9 процента.

● БУДНИ СНГ

СТРАТЕГИЧЕСКИЕ СИЛЫ— ЯДЕРНОЕ И ТОЛЬКО...

ВИКТОР ДЯТЛИКОВИЧ, БЕЛАПАН.

В РАБОЧЕЙ группе СНГ продолжается подготовка документов к минской встрече глав государств Содружества, которая состоится 25 декабря. На сегодняшний день полностью подготовлены проекты Устава СНГ, Положения о консультативной экономической рабочей группе, Договора о создании Межгосударственного банка. Уже не вызывает сомнений, что эти вопросы будут внесены в повестку дня встречи. Кроме них, на рассмотрение глав государств скорее всего будет внесен проект соглашения с очень длинным названием—«О создании системы взаимодействия государств Содружества по предотвращению и ликвидации последствий чрезвычайных ситуаций, связанных со стихийными бедствиями, промышленными авариями и экологическими катастрофами», а также блок военных вопросов. Среди них следует выделить вопросы «О Положении о Совете Министров обороны государств СНГ» и особенно «О внесении изменений в Соглашение между государствами СНГ от 30 декабря 1991 года по стратегическим силам». По словам постоянного представителя главного командования Объединенных Вооруженных Сил Василия Волкова, изменение коснется понятия «стратегические силы». В новой редакции оно будет значительно сужено и будет включать в себя один пункт— «стратегические ядерные силы и части их обеспечения». Как сказал Василий Волков, эта формулировка более отвечает интересам всех, в том числе неядерных государств.

ПОСОДЕЙСТВУЕМ!

10 декабря в штаб-квартире СНГ состоялась встреча координатора рабочей группы Ивана Коротчени с американской делегацией Ассоциации содействия ООН. На встрече обсуждались вопросы о СНГ, стратегических силах, Уставе Содружества.

Американская делегация прибыла в Минск для участия в конференции Ассоциаций содействия ООН.

● АНОНС

МОЙ РОДНЫ КУТ

УЛ. ІНФ. «ДВ».

Як вядома, сёлета святкуецца 925-гадовы юбілей нашага горада. Уласна кажучы, асноўныя мерапрыемствы, якія звязваліся з гэтай падзеяй, ужо прайшлі. Але **рада гарадскога краязнаўчага таварыства «Менск» вырашыла ўнесці свой уклад у святкаванні, пэўна, ужо ў завяршэнне, і аб'яўляе аб першых краязнаўчых чытаннях. Яны адбудуцца 20 СНЕЖНЯ А 12 ГАДЗІНЕ Ў БІБЛІЯТЭЦЫ ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ, што па вуліцы В. Харужай, 16.**

Вядома, узнікае пытанне адносна тэматыкі чытанняў. Як паведамілі нам арганізатары, ніякіх абмежаванняў не будзе — на густ кожнага ўдзельніка. Праўда, усё ж адна акалічнасць ёсць — рэгламент выступленняў вызначаны ў 10 хвілін.

Упэўнены, што зацікавіць многіх краязнаўцаў і паведамленне аб тым, што ўсе матэрыялы чытанняў будуць надрукаваны. Сродкі на гэта выдзяляе аддзел культуры Мінскага гарвыканкама. Матэрыялы трэба будзе толькі здаць у аргкамітэт у час і пасля чытанняў — да 1 лютага.

Застаецца толькі падказаць, як падаць заяўку на ўдзел у чытаннях. Для гэтага трэба тэлефанаваць: 34-22-35. Словам, рыхтуйцеся, краязнаўцы!

● ВЫСТАВЫ

СПЯШАЙЦЕСЯ ПАБАЧЫЦЬ!

МІХАІЛ ВАСІЛЕВІЧ.

МЫ ўсе крышачку нешта майструем, вышываем альбо вяжам. Але калі за гэта бярэцца чалавек па-сапраўднаму таленавіты, то нават звычайны кошык ці сурвэтка робяцца з'явай у мастацтве. Калі вы зазірнеце на выставу-продаж у Саюз мастакоў (г. Мінск, вул. К. Маркса, 8/21), то зможаце не толькі палюбавацца на прыгожыя вырабы і карціны, але і набыць усё, што на сэрца ляжа. Больш таго — можна зрабіць індывідуальны заказ майстру на афармленне офіса ці кватэры альбо проста заказаць падарунак любімай жанчыне.

На выставе, я ўпэўнены, знойдуцца карціны ці вырабы народных майстроў на любы густ. Гэта нават перашкаджае ўспрымаць экспазіцыю цалкам, але ж узровень асобных работ досыць высокі. Напрыклад, многім знаёмы па вокладках кніг і часопісаў вырабы з саломкі Лідзіі Главацкай. На выставе іх можна не толькі пабачыць увачавідкі, але і набыць. Прадстаўлены вырабы не толькі майстроў, якія сталі ўжо жывымі класікамі, але і для моладзі месца знайшлося. Многім прыйдуцца па густу ўпрыгожванні і шкатулкі Марыны Бацюковай, карціны маладых таленавітых мастакоў Ігара Бархаткова, Аляксандра Лубнеўскага ці батыкі Ніны Пілюзінай. Не буду пералічваць усё, што мне спадабалася на выставе, але перад невялічкай карцінай «Закінутая сажалка» нясвіжскага мастака Мікалая Катка затрымліваюцца многія. Так, сапраўднае мастацтва немагчыма зблытаць ні з чым.

Расказ аб пастаянна дзеючай выставе-продажы будзе няпоўны, калі не згадаць аб тым, што яна была задумана фірмай «Лагода» і Саюзам мастакоў, каб дапамагчы інвалідам. Сярод іх шмат народных майстроў, талентам якіх абуджана да жыцця многае з таго, што прадстаўлена на выставе.

● У выставачнай зале Саюза мастакоў.

● «Восень». Аляксандр Лубнеўскі.

● СПОРТ-ХРОНИКА БелаПАНа

* В ОТКРЫТОМ чемпионате России по хоккею продолжают свое победное шествие белорусские клубы «Неман» (Гродно) и «Химик» (Новополоцк). После очередных побед они заняли, соответственно, первое и второе места в своей подгруппе. «Химик» выиграл у «Марса» из Твери—6:4 и 4:3 и «Яринтеркома» из Ярославля—4:2 и 5:4. «Неман» дома дважды переиграл «Ижорец» (Колпино)—7:4 и 9:2, а в гостях «Металлург-2» (Череповец)—7:3 и 5:2.

* ИСПОЛКОМ Международной федерации баскетбола (ФИБА) принял решение, что в финальном турнире чемпионата Европы 1993 года, который состоится в Германии, будут играть 16 (а не 8, как ранее) команд. Это означает, что у сборной Беларуси появился шанс попасть в Германию. После отборочных турниров 12 вакантных мест уже заняты, а остальные 4 путевки будут разыграны в квалификационном турнире, в котором, кроме белорусской сборной, примут участие еще 14 команд.

* НЕУДАЧНО сыграли в розыгрышах европейских футбольных кубков во вторник и среду российские клубы. Московское «Динамо» проиграло, будучи в гостях, ответный матч 1/8 Кубка УЕФА португальской «Бенфике»—0:2 и выбыло из розыгрыша (так как первый матч закончился вничью—2:2). ЦСКА в лиге чемпионов проиграл 0:1 «Глазго Рейнджерс» и тоже практически лишился возможности попасть в финал. Следует отметить, что этот матч состоялся в Германии, так как в России только стадион «Торпедо» имеет поле с подогревом, но и он не соответствует международным стандартам.

* ВНИЧЬЮ—3:3—завершился матч розыгрыша Кубка Межнациональной хоккейной лиги в Ярославле, в котором встречались местное «Торпедо» и минское «Динамо».

● КАЛОДЗІШЧЫ: НЕБЯСПЕЧНА ДЛЯ ЖЫЦЦЯ

ЗУСІМ МАЛЕНЬКІ... ЧАРНОБЫЛЬ

(СПРОБА ЎСКОСНАГА ДОКАЗУ)

ТАІСА ХАРТАНОВІЧ, аглядальнік «ДВ».

У ЛЕТКУ клубніцы тут родзяць велізарныя і адна ў адну. Гаспадынькі нясуць іх прадаваць вёдрамі — адрываюць з рукамі. Відаць, пакупнікі лічаць: мясцовыя — значыць, «чыстыя». Для людзей, аднойчы і назаўсёды «аглушаных» Чарнобылем, галоўнае: не з зоны. Бо пачварней той трагедыі і няма нічога. Не ведаюць: тут, у Калодзішчах, таксама «зона», і даволі небяспечная. А ягадкі тыя, што радуюць вока, такія сакавітыя і адборныя, толькі пад вышкамі-антэнамі радыётэлецэнтра, якімі «нашпігаваны» пасёлак. Далей ад іх ураджаі звычайныя. Гэта людзі даўно прыкмецілі, але зразумелі, у чым сакрэт, нядаўна, калі прыкметы бяды сталі яўнымі...

Радыёцэнтр з'явіўся пад Мінскам яшчэ ў 30-я гады. Але тады, дый па аднаўленню яго пасля вайны, жылых пабудоў тут не было. Пазней паступова жыллё, як цяпер кажуць, само «падпаўзло» да радыёцэнтра. Хаця як само? Па дакументах дазвол на выдзяленне ўчасткаў і будаўніцтва дамоў даваў з 60-х гадоў Мінскі гарвыканкам. Экалагічнае становішча тады не проста не ўлічвалася — няцяжка здагадацца, што само гэтае паняцце не мела дазволу існаваць. Недасведчаныя ж людзі не прывучаны былі задумвацца аб шкодзе электрамагнітнага выпраменьвання, што ішло ад вышак. А яны будаваліся шпарка. З імі развівалася наша радыё — пазней і тэлевяшчанне. Вышкі «падносіліся» больш як выдатнасці і гонар — гэтак прытуплялася разуменне іх шкоднасці.

Уласна, грэх наракаць тут на людзей, выхаваных у шчырай даверлівасці, марыянетачна паслухмянымі. Відаць, цяпер ужо няма сэнсу «кідаць камянямі» і ў тых кіраўнікоў аб'екта, хто ведаў, чым пагражае жыццё пад вышкамі, але служыў «вялікім мэтам» і загаду клапаціцца пра людзей не меў.

Да часу не лічылі аб'ект у Калодзішчах вартым сваёй увагі і санітарныя службы, якія безразважна і пакорліва кіраваліся ўказаннямі з... Масквы. Толькі ў 84-м годзе адтуль былі «спушчаны» пэўныя нарматывы, а праз два гады саюзныя ахоўнікі здароўя даслалі і распрацоўкі па вызначэнню ўзроўняў уздзеяння электрамагнітнага поля. Пасля гэтага на аблСЭС нарэшце з'явіліся адпаведныя спецыялісты, якія правялі першыя замеры ў ваколіцах Рэспубліканскага радыётэлевізійнага перадаючага цэнтра (РРТПЦ).

Найбольш уніклівыя з тамашніх жыхароў расстараліся данымі вымярэнняў, якія пацвердзілі тое, што пачалі разумець многія: жыць паблізу радыётэлецэнтра небяспечна. І хаця рэспубліканскае міністэрства аховы здароўя, паспрабавала, бы здзекваючыся, цынічна «закалыхваць», маўляў, «істотных адхіленняў у паказчыках здароўя насельніцтва пасёлка Калодзішчы ад сярэднестатыстычнага і сярэднерэспубліканскага не выяўлена», відавочным было тое, што «несярэднія» жыхары ў пасёлку паміралі ў росквіце гадоў.

— І цяпер у кожным доме, што пад вышкамі, — анкалагічны хворы, — пацвердзілі мясцовыя дактары. Паводле рэгістрацыйных даных пасялковай амбулаторыі, за апошнія дзесяць гадоў на ўліку пабыло 680 анкалагічных хворых, памерла ад рака амаль 90 чалавек, многія—ва ўзросце 40—50 гадоў. Гэтая лічба, дарэчы, большая, калі ўлічыць тых, хто не стаяў на ўліку ў амбулаторыі, а памёр у бальніцы ад рака нечакана... Для пэўнага роздуму і наступныя лічбы: у мінулым годзе ад рака памерла пяць чалавек, што жылі паблізу вышак (прыкладна з 500 жыхароў), а на астатняй тэрыторыі пасёлка — толькі адзін (у пасёлку ж з дзесятак тысяч жыхароў). Пераканальна, ці не праўда? І такі не адзіны год. Вось і сёлета памерла дзесяць хворых.

А раскінуць па-міністэрску, то «сярэдні» чалавек жыў-здароў. У яго нават і галава не баліць. Але вось у «зоне», напрыклад, у школе (што, дарэчы, аж пад двюма вышкамі) праверылі, і аказалася, што дзеці хутка стамляюцца, адчуваюць пастаянны шум у галаве, яна часта баліць, у некаторых ідзе носам кроў. А па замерах школа — не найгоршае месца. Толькі вось меркаванне аднаго з актывістаў «каладзішчанскага руху» Ігара Майсеевіча Пінхасіка: ім тут ды іх дзецям і найменшыя дозы на шкоду, бо ўжо «наглыталіся» спаўна. Прывялі дактары і яшчэ прыклад: у пяціпавярхоўцы на вуліцы Сафронава ва ўсіх вуглавых кватэрах (найбольш даступных выпраменьванню) у дзяцей цяжкія нервовыя цікі. Наогул, захворваемасць у пасёлку высокая.

— Але ўсё гэта з электрамагнітным выпраменьваннем афіцыйна не звязваецца, — яўна з поўным разуменнем ісціны «супакоіў» нас галоўны ўрач сельскай участковай бальніцы Васіль Фёдаравіч Грабоўскі.

Не дазваляюць звязваць, удакладнім мы. Бо даўно даказала навука, што пад уздзеяннем электрамагнітнага поля парушаюцца функцыі сардэчна-сасудзістай сістэмы, абмен рэчываў, дае збой сакрэцыя страўніка і гарманальная функцыя арганізма, парушаецца нервовая дзейнасць.

Уявіце, калі афіцыйна прызнаць такую сувязь. Клопату не абярэшся. А так небяспека відавочная, але даказаць немагчыма, зноў дазволу няма.

Людзі бы ў пастцы. Некалі ахвяравалі імі «ў імя прагрэсу». І няма дзе ўзяць цяпер вінаватых, каб спытаць за тое, што некалі распачатая карысная і сапраўды прагрэсіўная справа прывяла да жудасных вынікаў. Цяпер ёсць толькі яе «прадаўжальнікі». Адзін з іх — галоўны інжынер цэнтра Валерый Мікалаевіч Шышло — мае рацыю, калі даволі жорстка сцвярджае, бы ставячы кропку: і далей будзем будаваць, нічога ўжо не зменіш.

Гэта першая праўда: такую колькасць вышак, што «выраслі» тут, дзець няма куды. Другая — у тым, што і людзям адсюль не ўцячы. І не толькі тым, хто жыве пад вышкамі. Сенсацыйна тое, што, як сказаў адзін з вельмі адказных асоб, па апошніх даных, варта б было выселіць жыхароў усяго пасёлка.

Замкнёнае кола, злавесны тупік для многіх людзей. «Шчасце» тых, хто не ведае ці ведае, ды не ўсведамляе, чым пагражае жыццё тут. А такіх даволі шмат, бо дагэтуль жыхароў аб выніках вымярэнняў не інфармуюць. Яны будуюць дамы там, дзе замеры паказваюць перавышэнне максімальнай мяжы. Людзі разворваюць зямлю пад бульбу пад новымі вышкамі.

— Ад няведання сітуацыі, — сказаў нам старшыня сельсавета Васіль Дзмітрыевіч Краўчанка.

А дзе ж ваша ўлада, паважаны Васіль Дзмітрыевіч? Вы ж становішча ўжо ведаеце. Цяпер ведаеце. Праўда ж і тое, што толькі нядаўна даведаліся ў сельсавеце пра сапраўдную сітуацыю, бо «грыф» сакрэтнасці сваім арліным вокам гадамі пільна сачыў за захаванасцю сваёй гаспадаркі. Можа таму, сярод даных аблСЭС ёсць такія, што абвяшчаюць прымальныя ўзроўні вылучэння ў зоне пражывання людзей.

— Справа ў тым, — растлумачылі нам Міхаіл Пятровіч Карповіч і Ігар Майсеевіч Пінхасік, якія першымі «ўзнялі шум» аб небяспецы, — што існуе вялікая розніца паміж разлікамі тэарэтычнай санітарна-ахоўнай зоны і зоны абмежаванай забудовы, і рэальнымі замерамі, якія праводзіліся выбарачна. Трэба ж скласці падрабязную карту гэтых вымярэнняў, каб дазнацца праўды.

За гэта каладзішчанскія «общественники» і змагаюцца. А пакуль вядомы толькі асобныя ачагі бедства ў самым «эпіцэнтры» разгулу электрамагнітных палёў.

Дом 5-а на Цэнтральнай вуліцы. Адсюль пайшлі першыя «чалабітныя» з просьбамі аб выратаванні. Фатальны дом за 200—300 метраў ад адной з вышак, па сутнасці, у санітарна-ахоўнай зоне — мёртвай для пражывання.

— Гэта кашмар! — абурылася першы жыхар дома, якога мы сустрэлі тут. — Мы і ўначы не адпачываем: шум у галаве, сэрца баліць. Як дурныя ідзём ранкам на працу. Малыя хварэюць...

Дом-барак, сыры і змрочны, здавалася, так ужо і не жывуць. У Ірыны Барысаўны Хадарцэвіч двое дзяцей. Дачка хворая на страўнік, яе пастаянна нудзіць. У сына ідзе носам кроў, баліць галава, сціскае сэрца. Калі адпачываюць у бабулі ў вёсцы, недамаганне праходзіць поўнасцю, дзеткі адчуваюць сябе здаровымі.

Ва ўсіх кватэрах гэтага дома значнае перавышэнне дапушчальных узроўняў.

— Нормы існуюць толькі для вымярэнняў на дварэ, не ў доме, — заўважыў бы мімаходзь Валерый Мікалаевіч Шышло (з якім наведалі пасёлак), калі ў кватэры Георгія Аляксандравіча Хмары каля пліты прыбор паказаў перавышэнне «неіснуючай» нормы больш чым у шэсць разоў.

Вось такое яшчэ вытанчанае зладзейства складальнікаў нарматыўных папер: зрабіць немагчымым доказ яўнай шкоды. Ці, мабыць, таму і няма гэтых нормаў вымярэнняў, што распрацоўшчыкам і ў галаву не прыйшло, што пад вышкамі будуць будаваць жыллё?!

А людзі пакутуюць. Яны адчуваюць шкоду лепш за самыя дакладныя прыборы. І калі іх запэўніваюць, што вышкі працуюць па графіку, пастаянна некаторыя адключаны, яны не вераць, бо ўвечары прыкметна падае напружанне ў доме, нават нельга паслухаць транзістар, ледзь свецяць лямпачкі. І не вельмі дасведчанаму ясна: набралі магутнасць антэны: уначы нястрашныя ніякія праверкі.

— Паляпшаць умовы людзям у гэтым доме трэба, — усё ж прызнаў у час нашай паездкі галоўны інжынер.

Але ж не так, Валерый Мікалаевіч. Кіраўніцтва цэнтра абавязана дапамагчы жыхарам дома. Яны ўвогуле аказаліся падманутымі вамі, бо барак, у які яны некалі засяляліся, меў статус інтэрната і жыллём для жыхароў быў часовым. Усе яны стаялі на ўліку для атрымання кватэр. Каб часовае жыллё было больш зручным і прасторным, некаторыя з іх перасунулі сценкі. Аказалася, сабе на бяду. Усіх іх з чаргі выключылі як забяспечаных неабходнымі метрамі. Спрабавалі «бунтаваць», але ім далі зразумець, што ў такім разе ўжо напэўна жыллё не атрымаюць. «Скаржнікі» сціншыліся. Але дагэтуль кватэрамі іх нават не дражняць. А парады даюць такія: не класці дзяцей ля акна, паблізу батарэй, не расчыняць форткі. А як жыць пры тым у невялікіх пакоях?

Людзі адчуваюць сябе асуджанымі і адрынутымі. Між тым іх бядой і паспекуляваць не грэбуюць, маўляў, не небяспека іх палохае, новыя кватэры захацелі. Ах, які выгадны аргумент, каб лішні раз прыкрыць яўнае дрэннае становішча ў пасёлку!

Наша спроба раскрыць каладзішчанскія «таямніцы» не прэтэндуе стаць нечаканасцю, пэўным выбухам. Аб іх ведаюць усе высокія інстанцыі, імі быў заклапочаны народны дэпутат Беларусі Ігар Гермянчук, які жыве непадалёк. Пасля шматлікіх зваротаў да яго, у Саўмін, іншыя інстанцыі былі запрошаны «незалежныя» спецыялісты-эксперты з Кіева, каб правесці вымярэнні найдакладнейшымі прыборамі.

Паводле іх даследаванняў, у межы санітарна-ахоўнай зоны (!) трапіў квартал жылой забудовы, абмежаваны вуліцамі Сацункевіча, Першамайскай і Мінскай, таксама бліжэйшы дачны масіў і часткова тэрыторыя піянерскага лагера «Чайка». Узровень уздзеяння электрамагнітнага поля ў памянёным доме на Цэнтральнай быў вызначаны як недапушчальны. Такое ж становішча аказалася ў доме 26 па вуліцы Мінскай і ў памяшканнях на тэрыторыі дзіцячага садка (па той жа вуліцы), дзе прыбор часам проста зашкальвала.

Каб адвесці бяду, кіеўскія навукоўцы прапанавалі адсяленне людзей с санітарна-ахоўнай зоны. Яны пацвердзілі: размяшчэнне жылой забудовы, дзіцячых установ і радыётэлеперадаючага цэнтра НЕСУМЯШЧАЛЬНАЕ. Яны ж далі і пэўныя рэкамендацыі, каб палепшыць становішча ў пасёлку.

Зацікаўленыя ўстановы хуценька адрэагавалі на вынікі экспертызы. Санітарныя службы розных узроўняў, вядома ж, рэкамендавалі адміністрацыі цэнтра тэрмінова прыняць меры.

Тая, бы не давяраючы «незалежнай» экспертызе, прафінансавала новую, запрасіўшы да сябе самарскіх даследчыкаў. Відавочна, што тым проста адтэрмінавала прыняцце выратавальных захадаў, якія, шчыра кажучы, у большасці пакуль нерэальныя, бо выдаткаў патрабуюць астранамічных. Гэта, безумоўна, усведамляюць гаспадары цэнтра. І хаця вядуць размову аб яго «рэканструкцыі», нават ужо «вынеслі» дзве антэны за межы пасёлка, але не могуць «затлуміць» галаву жыхарам, якія ведаюць сутнасць гэтай рэканструкцыі: антэны, што вынесены ўсяго за кіламетр, маюць значна большую магутнасць за існуючыя.

Выйсця няма? На першы погляд, не. Бо, паўторым, не вынесці антэны, не перасяліць людзей, непамерна дорага экраніраваць ад выпраменьвання пабудовы. Здаецца, не спыніць (?) і будаўніцтва новага прыватнага жылля, якое ідзе без узгаднення з санітарнымі службамі, без дазволу спецыялістаў РРТПЦ. Хаця, здагадваемся, не без дазволу мясцовай савецкай улады. Але ж пакідаць і надалей людзей без выратавання — злачынна. Бо яны не маюць нават нармальнай медыцынскай дапамогі. Адной маленькай амбулаторыі не хапае. Дый многіх спецыялістаў-урачоў тут няма, няма і нармальнай бальніцы, толькі невялічкі стацыянар для дарослых хворых. Колькі ўжо абяцае роднае Міністэрства аховы здароўя пабудаваць паліклініку, але адкладвае і адкладвае. Апошняя адтэрміноўка тлумачылася проста смяхотна: аказалася, што ўзводзіць будынак трэба не там, дзе намячалася, а пасунуць на два метры ўбок (!). Так, смешна гэта і абуральна. Калі ўжо і казаць пра пэўны перанос, дык значна далей; будаўніцтва ж намечана... пад вышкамі.

Спадзяёмся, даравальная наша песімістычная бездапаможнасць у пошуках выйсця. Але, шчыра, не наша гэта справа. Ды і наўрад ці змаглі б гэта зрабіць: за 60 гадоў засакрэчанасці нарабілі так шмат, што, відаць, толькі прафесіяналы дзяржаўнага ўзроўню змогуць (і павінны) унікнуць у сутнасць ужо рэальнай трагедыі і вызначыць, як выратаваць людзей.

Наша ж мэта была сціплая — праінфармаваць людзей, каб не былі і надалей яны недасведчанымі і «цёмнымі».

● АДРЕСА ПРИВАТИЗАЦИИ

КАК ЖИВЕТЕ, ЧАСТНИКИ?

ОЛЬГА ЖАРИНА.

Частники, это, конечно, громко сказано. Поскольку помещение и основное оборудование для работы им приходится арендовать. Но в то же время фотографию по пр. газеты «Правда» государственной уже не назовешь, в августе она зарегистрирована как общество с ограниченной ответственностью под названием «Микаб». Поданы документы на выкуп. Кстати, это пока единственная фотография в городе, вышедшая из объединения кинофото работ «Вилия».

Задав **директору «Микаба» А. И. Михееву** вопрос: «Как вам работается самостоятельно?», услышала в ответ оптимистичное: «Отлично». Правда, при более обстоятельном разговоре выяснилось, что все не так просто. Одна из основных причин, мешающих нормально работать, — высокие налоги.

— За 2 месяца мы получили 110 тысяч рублей, — **рассказывает Александр Иванович**, — но около 70 (!) сразу ушло на налоги. Плюс зарплата, и у нас почти ничего не осталось. И так каждый месяц, налоги забирают 60—70 процентов выручки. А на развитие дела, на закупку химикатов, бумаги, не говоря уже про съемочное оборудование, остается практически ноль. Вот сейчас у нас на счету чистой прибыли 30 тысяч. А мы все-таки задумали переоснастить фотографию новой техникой, для чего нужна немалая сумма денег. Старое оборудование отслужило уже лет 20 и даже не имеет остаточной стоимости, фактически это утиль, но тем не менее при приватизации камеру придется выкупать примерно за 200 тысяч. Так проще купить новую, лучшую, а эту вернуть «Вилии», что я и делаю. На днях приобрел съемочную камеру производства БелОМО за 22 тысячи.

Еще лучше купить импортное оборудование, повысится производительность труда, улучшится качество фотографий, а значит, будет больше клиентов. Но для этого нужна валюта. Подумывали мы о создании совместного предприятия, но тут свои сложности. Во-первых, как вести расчеты с партнером, которому не нужны рубли? Во-вторых, только на регистрацию СП потребуется около 200 тысяч. Пока у нас таких денег нет. И все же я не теряю надежды найти какой-то выход.

— Значит, если бы налоги поменьше, то жить можно!

— Может быть и другой вариант. Пусть нам продадут помещение и оставят нынешние налоги. Это тоже лучше: отпала бы арендная плата, и, главное, мы стали бы полными хозяевами здесь. А пока мне говорят: вот у тебя 5 кранов с горячей водой и ты должен за каждый платить по 25 тысяч в год. А будь я хозяином, оставил бы всего один — этого достаточно — остальные перекрыл бы, нашел бы и другие источники экономии. Сейчас же на это не имею права.

— Александр Иванович, судя по вашим словам, забот у фотографии после выхода из «Вилии» прибавилось. Ну, а преимущества есть, к примеру, — высокая зарплата!

— Раньше мы получали даже больше, да еще где-то и подхалтурить могли, деньги ведь были не свои. А сейчас я, совмещая работу директора и фотографа, получаю 5 тысяч, мой напарник — чуть меньше, у кассира оклад — 3 тысячи. И, самое главное, больше чем на 20 процентов поднять зарплату невозможно, потому что будем вообще в убытке.

Еще хорошо, что собрались люди, преданные своей работе, и для них деньги — не самое главное. Они и свои отдадут в дело, если надо. Для коллектива основное — сохранить фотографию и помочь встать фирме на ноги, окрепнуть. И, потому люди готовы работать даже с минимальной зарплатой.

— Но надолго ли хватит их терпения! В конце концов, у всех семьи, которые надо кормить.

— Думаю, в ближайшие годы состав работников не изменится. Я уверен в своих ребятах, иначе просто не начал бы всю эту историю с отделением.

Между прочим, будь мы в составе «Вилии», обоих кассиров (а женщины уже на пенсии), наверное, давно бы уволили. Мы же сохранили все рабочие места: 2 фотографа, оператор звукозаписи и 2 кассира.

— И это единственный плюс!

— Нет, почему же. Хлопот, конечно, хватает, но зато никто не дурит голову, не требует выполнения плана, у нас такого понятия вообще нет.

И потом, надо же быть кому-то первым. Вот мы и попробовали отделиться, и теперь я не хочу возвращаться в объединение. Хотя мы продолжаем деловое сотрудничество: «Вилия» ведет всю нашу прейскурантную документацию, мы при необходимости берем у нее материалы для работы.

Им, кстати, не легче, чем нам. Нас пятеро, а там больше 500 работников. И около 40 процентов фотографий города — убыточные. Сейчас всем тяжело, надо пережить этот кризис.

— Я вижу у вас на столе интересные книги, приходится учиться!

— Да, закончил курсы менеджеров, а теперь думаю, что не помешает и знание бухгалтерского учета. Приходится сталкиваться со многими новыми вопросами, которыми раньше не занимался.

— Александр Иванович, чувствую по настроению, прогнозы на будущее у вас довольно оптимистичные!

— Я думаю, несмотря ни на что, выживем. Когда у человека есть цель и желание, он способен на многое.

Может, и правительство облегчит нашу участь, например, пересмотрит налоговую политику.

Я просто не мыслю себя в другой сфере, слишком люблю фотографию, значит, буду работать.

● ФАКТ

ДОВЕДЕТ ЛИ ЯЗЫК ДО КИЕВА?

БЕЛИНФОРМ.

Что называется, с новогодним приветом обратилось правительство Украины к своим коллегам из Беларуси, заверив, что в новом году «язык до Киева доведет» не всякого. Кабинет министров Украины принял постановление об организации пограничной-таможенного контроля на государственной границе Украины с Беларусью. В связи с этим в оставшиеся дни старого года на границе с украинской стороны должны быть созданы временные пограничные-таможенные посты. А до 1 февраля 1993 года совместными усилиями двух сторон решатся вопросы организации правового оформления государственных границ.

Всем, кто на Рождество поспешит в Киев, надо учесть, что пункты пропуска через государственную границу Украины будут открыты и в аэропортах, из которых осуществляется воздушное сообщение с республиками бывшего СССР.

Но чтобы не совсем расстраивать своих соседей, а также граждан других государств, входящих в зону обращения российского рубля, таможенному комитету Украины дано добро на ввоз и вывоз из республики рублевой наличности без ограничений, сохранив при этом строгий порядок на «экспорт и импорт» украинского купона—карбованца.

● ФАКТ И КОММЕНТАРИЙ

«МЫ СЛИШКОМ БЫСТРО РАЗБЕЖАЛИСЬ»

ВИКТОР КУКЛОВ, БЕЛИНФОРМ.

Проблеме безработицы посвящен трехдневный международный семинар, который состоялся в Минске. Его организовали Международный центр социально-трудовых проблем, Государственный комитет по труду и социальной защите населения и государственная служба занятости Беларуси. В числе участников — работники государственных служб занятости населения России, Украины, Молдовы, Казахстана, Латвии, Литвы и, естественно, Беларуси.

— Мы слишком быстро разбежались, — подчеркнул в своем выступлении руководитель федеральной службы занятости России Ф. Прокопов. Он, как и большинство участников семинара, считает, что проблема трудоустройства носит интернациональный характер.

— Появление границ между народами, живших десятилетиями одной большой семьей, усугубило проблему обеспечения людей рабочими местами, — говорит руководитель государственной службы занятости Беларуси Николай Шивандо. — Жители нашей республики, например, традиционно выезжали на работу в ряд российских областей, в Прибалтику. Прибавили хлопот и миграционные процессы. Теперь в каждой стране свои законы, социальные гарантии. Необходимы межгосударственные соглашения, касающиеся занятости населения. Возможно, данный семинар станет отправной точкой для их выработки. Совместный поиск решения общих проблем и обмен опытом поможет нам быстрее наладить цивилизованную систему государственных служб занятости, создать единый информационный банк.

● АФІЦЫЙНЫ АДДЗЕЛ

ЭКАНОМІКУ ДЭМАНАПАЛІЗУЕМ, УЛАСНАСЦЬ ПАДЗЕЛІМ, А ВАЕННАСЛУЖАЧЫХ АБАРОНІМ

АЛЯКСАНДР ЛІМАНОЎСКІ, БЕЛІНФАРМ.

ЭКАНАМІЧНАЯ і ваенная рэформа ў Беларусі — так можна коратка сфармуляваць тэму праведзенай у Вярхоўным Савеце Рэспублікі Беларусь прэс-канферэнцыі, у якой прынялі ўдзел старшыня пастаяннай камісіі парламента па эканамічнай рэформе, дасягненню эканамічнай самастойнасці і суверэнітэту рэспублікі Леанід Козік і намеснік старшыні камісіі па пытаннях нацыянальнай бяспекі, абароны і барацьбы са злачыннасцю Леанід Прывалаў.

У бліжэйшы час парламент рэспублікі будзе разглядаць чатыры асноўныя эканамічныя законапраекты: аб антыманапольнай дзейнасці, аб акцыянерных таварыствах, аб прыватызацыі і раздзяржаўленні і аб прыватызацыйных чэках для насельніцтва. Сваімі думкамі адносна гэтых праектаў і падзяліўся з прысутнымі старшыня камісіі па эканамічнай рэформе, дасягненню эканамічнай самастойнасці і суверэнітэту рэспублікі Леанід Козік.

Перш за ўсё ён указаў на тое, што змагацца з цяперашнім ростам цэн, маючы такую колькасць вытворцаў-манапалістаў, марная справа. А таму, нягледзячы на бурныя пратэсты з боку многіх вытворцаў, неабходна як мага хутчэй прыняць антыманапольны закон. Акрамя таго, гэты закон зможа пакласці канец узнікшай дыспрапорцыі ў цэнах на прадукцыю прамысловасці і сельскай гаспадаркі.

Закранаючы пытанне аб раздзяржаўленні і прыватызацыі, Леанід Козік сказаў, што згодна з падрыхтаваным законапраектам, грамадзяне рэспублікі атрымаюць бясплатна 30 працэнтаў дзяржаўнай маёмасці. Пасля ацэнкі гэта маёмасць будзе, па сутнасці, проста падзелена паміж грамадзянамі ў залежнасці ад узросту і працоўнага стажу. Самай жа вострай праблемай старшыня лічыць тое, што ў гэты закон закладзена і пытанне прыватызацыі зямлі.

Намеснік старшыні пастаяннай камісіі па пытаннях нацыянальнай бяспекі, абароны і барацьбы са злачыннасцю Леанід Прывалаў гаварыў аб прынятым на цяперашняй сесіі парламента пакеце ваенных законаў. Ён, у прыватнасці, падкрэсліў, што дзякуючы гэтым законам удалося забяспечыць сацыяльную абарону ваеннаслужачых. Разам з тым не ўсе праблемы вырашаны. Згодна з прынятай нядаўна ваеннай дактрынай Рэспублікі Беларусь, колькасць ваеннаслужачых Беларускай арміі павінна быць скарочана.

У заключэнне прэс-канферэнцыі дэпутаты адказалі на пытанні журналістаў.

● ДЕНЬ РЕСПУБЛИКИ: НОВОСТИ

РЫНОК БЕЗ ГРАНИЦ

БЕЛИНФОРМ.

Эстафету презентации Комитета по делам выставок и ярмарок немецкой экономики (АУМА) после Москвы, Санкт-Петербурга, Киева 10 декабря принял Минск. Она вызвала большой интерес у представителей государственных и коммерческих структур Беларуси. Для них появилась хорошая возможность глубже изучить порядок и условия участия в международных выставках и ярмарках, проводимых в ФРГ. В этой стране их называют рынком без границ, они стали там инструментом сбыта и приобретения различной продукции и играют значительную роль в успехе предпринимательства. Об этом рассказал управляющий делами АУМА Петер Невен. Он также подчеркнул, что наши отношения с партнерами не могут быть улицей с односторонним движением и сегодняшнее мероприятие должно открыть двери для поступления белорусских товаров на внешний рынок.

Участников мероприятия приветствовали первый секретарь посольства Германии в Республике Беларусь господин Й. Регенбрехт и председатель президиума торгово-промышленной палаты республики В. Лесун.

Спонсором презентации явилось федеральное министерство экономики ФРГ, а организатором — выставочное общество «ДМА-Берлин».

СПОНСАР — УНІВЕРМАГ «БЕЛАРУСЬ»

ФОТАКОНКУРС «ДВ» — «ЯК САМО ЖЫЦЦЁ»

▲ НА ПРАГУЛЦЫ.

ЮРЫЙ ЗАХАРАЎ.

● АКТУАЛЬНА

БАХА ІГРАЕ КАМП'ЮТЭР

АЛЯКСАНДР ЛЮШКЕВІЧ, БЕЛІНФАРМ.

ВЫВЕДЗЕНЫЯ на экран манітора ноты загучалі. Знаёмая мелодыя вялікага кампазітара. Яе іграў камп'ютэр. Навінка, прадстаўленая журналістам і мастацтвазнаўцам на прэс-канферэнцыі, прысвечанай абнародаванню першых вынікаў дзейнасці праблемнай навукова-даследчай лабараторыі сацыялогіі музыкі, што прайшла ў Беларускай акадэміі музыкі, была для ўсіх нечаканым сюрпрызам. Гэты унікальны «робат-музыкант» аказаўся здольным на многае і, мяркуючы па ўсім, у самы бліжэйшы час знойдзе прымяненне ў навучанні будучых музыкантаў, вакалістаў і кампазітараў.

Вучоныя акадэміі не збіраюцца канкурыраваць з Рыхтэрам. Ім, як нікому іншаму, зразумела, што ў камп'ютэр, якім бы «разумным» ён ні быў, душу не ўкладзеш. Зрэшты, сюрпрыз, калі гаварыць сур'ёзна, быў толькі прэлюдыяй да асноўнай тэмы, прысвечанай вынікам першага ў гісторыі Беларусі музычна-сацыялагічнага апытання з кодавай назвай «Музыка і мы». І вынік работы спецыялістаў прымушае аб многім задумацца.

Паводле слоў загадчыка лабараторыі кандыдата філасофскіх навук Даната Янюка, сярод усіх відаў мастацтваў у жыцці сучаснага чалавека музыка займае адно з першых месц. Аднак колькасць інтэлектуальнай аўдыторыі слухачоў зніжаецца з кожным днём. Да 80 працэнтаў жыхароў рэспублікі сёння з большай ахвотай слухаюць рок- і поп-музыку. Прыхільнікі класічных твораў застаюцца ў меншасці. Між тым, за гэтымі лічбамі стаіць велізарная праблема.

Спецыялісты лічаць, што развіццё музычнай культуры ў рэспубліцы неабходна, па магчымасці, карэкціраваць. І нацыянальная тэлерадыёкампанія, якая з'яўляецца сёння для большасці жыхароў асноўнай крыніцай музычнага «допінгу», на іх думку, павінна ўключыцца ў фарміраванне музычнай культуры ў рэспубліцы.

• МІЛАСЭРНАСЦЬ

НАШЫ СЭРЦЫ — ХВОРЫМ ДЗЕЦЯМ!

НАВАГОДНІ ЗВАРОТ БЕЛАРУСКАГА ДЗІЦЯЧАГА ФОНДУ ДА ЎСІХ НЕРАЎНАДУШНЫХ ЛЮДЗЕЙ

Ідзе да нас, стукаецца ў дзверы Новы год. Ці стане ён радасным, натхнёным і светлым?

Каб атрымаць жаданы адказ, задумаемся: як адчуваюць сябе нашы дзеці, з якім настроем жывуць, чаго чакаюць ад заўтрашняга дня?

Крыўдна і горка, але мусім прызнаць: нашы дзеці ў вялікай бядзе. Іх, бязвінных, найбольш балюча зачапіў чарнобыльскі джын, які вылецеў з чэрава атамнага рэактара. Яны пакутуюць ад хворай экалогіі, недасканалых медыцыны і педагогікі, бацькоўскай разбэшчанасці, ад эканамічнай дэбільнасці і палітычнай тузаніны.

Існуюць нават дзіцячыя чэргі: каб купіць цікавую цацку, танную вопратку, каларыйную ды чыстую ежу. Але самая заганная чарга — у бальніцы, на лячэнне.

У нашай рэспубліцы для хворых дзяцей наладжана 18 тысяч бальнічных ложкаў. Яны ніколі не пустуюць. На іх, разам з таблеткамі, уколамі, кропельніцай, нашы дзеці будуць сустракаць Новы год.

Беларускі дзіцячы фонд, як установа сяброў дзяцей, арганізуе навагоднія падарункі для тых дзяцей-пакутнікаў, каго сустрэне Дзед Мароз у аддзяленнях дзіцячай анкалогіі, кардыялогіі, псіхіятрыі. Мы наведаем дзяцей-інвалідаў у 1-й гарадской дзіцячай бальніцы, хворых дзяцей у Навінках, Аксакаўшчыне. Пабываем на вуліцы Чарвякова ў гематафілаў, на вуліцы Сухой у дзяцей з паталогіяй слыху і мовы, у аддзяленні «Пратэзіст».

Ад імя праўлення Беларускага дзіцячага фонду звяртаемся да кіраўнікоў рэспублікі, народных дэпутатаў, лідэраў усіх партый, грамадскіх арганізацый, камітэтаў і фондаў, да прадпрымальнікаў, да прадстаўнікоў сяла, у саветы рабочых калектываў і прафсаюзы, да творчай і навуковай інтэлегенцыі з настойлівым заклікам.

Давайце, людзі, сэрцам адчуем дзіцячую бяду. Знойдзем час, жаданне і магчымасці, каб у калядныя, пераднавагоднія дні наведаць кожнае хворае дзіця.

Дзяцей, якія чакаюць нашай спагады і ласкі, можна адшукаць у больніцах і санаторыях, у дыспансерах і прафілакторыях. Багата дзяцей-інвалідаў жывуць у сем'ях. Іх трэба прыгадаць перад светам, наведаць стомленых ад гора матуль, дапамагчы і паспачуваць ім. Нагадваем адрасы міласэрнасці: 18 тысяч хворых дзяцей у стацыянарах, 12,5 тысячы дзяцей-інвалідаў, 83 школы-інтэрнаты — з хворымі дзецьмі.

Азірніцеся наўкол сябе, добрыя людзі, і зрабіце крок да дзіцячай бяды, сэрцам зразумейце пакуты і смутак нашых нашчадкаў, і вам абавязкова захочацца зрабіць дабрачынную справу. А дзеці ўзамен узнагародзяць Вас усмешкай, добрым позіркам і пацалункам.

Поспеху Вам і натхнення на шляху міласэрнасці да хворых дзяцей!

Здароўя і жадання рабіць дабро!

З Новым годам, сябры дзяцей!

Уладзімір Ліпскі, прэзідэнт Беларускага дзіцячага фонду.

АД РЭДАКЦЫІ:

Як нам паведаміла кіраўнік прэс-цэнтра БДФ Людміла Грамовіч, самі супрацоўнікі Беларускага дзіцячага фонду распачнуць міласэрную акцыю «Нашы сэрцы — хворым дзецям!» 25 снежня 1992 года.

Распачнуць з наведвання дзіцячых клінік ды іншых лячэбных устаноў Мінска. Адначасова да хворых дзяцей у іншых гарадах і вёсках рэспублікі завітаюць супрацоўнікі ды актывісты абласных аддзяленняў БДФ. Яны ўручаць малым калядныя падарункі, павіншуюць іх з надыходзячым Новым годам.

• ЛЯ ГАЗЕТНАГА КІЁСКА

БЕЛІНФАРМ.

«СПИД-ИНФО» — БЕЛАРУСКІ ВАРЫЯНТ?

У ПАПУЛЯРНАЙ газеты «СПИД-Инфо» з'явіўся беларускі аналаг. У Міністэрстве інфармацыі рэспублікі зарэгістравана газета «СексантиСПИД-плюс». Яе «хрышчонай маці» выступіла грамадская арганізацыя «Стоп СНІД Беларусь», якая афіцыйна пачала дзейнічаць вясной гэтага года.

Першы нумар гэтага шаснаццацістаронкавага малафарматнага выдання павінен выйсці ў свет у Міжнародны дзень барацьбы са СНІДам — 1 снежня. Стартавы тыраж — пяцьдзесят тысяч экземпляраў.

Ужо сама назва газеты гаворыць аб тым, што ў ёй знойдзецца месца для самых розных матэрыялаў інтымнага характару. Яшчэ адну «аддушыну» атрымаюць і прадстаўнікі так званых сексуальных меншасцей. Рызыкуючы адразу ж аказацца ў апале ў «грамадскай думкі», рэдакцыя, аднак, свядома бярэцца за «фундаментальнае» асвятленне праблем гомасексуальнага кахання, бо афіцыйныя структуры і медыкі па-ранейшаму ўхіляюцца ад гэтай пікантнай тэмы і прафілактыка чумы XX стагоддзя ў «блакітна-ружовым» асяроддзі з іх боку практычна не вядзецца.

Ці знойдзе новая газета свайго чытача, ці дойдзе да яго — пакажа час. Хацелася б, вядома, убачыць не беларускі двайнік «СПИД-Инфо», а зусім арыгінальнае выданне.

«К ШИРОКОЙ ОППОЗИЦИИ»

Так называецца новая газета, першы нумар якой выйшаў у свет 27 лістапада. Яе выдаўцом з'яўляецца Фонд свабоднай інфармацыі і праваахові, накіраваны, на думку яго заснавальнікаў, супраць манапалізацыі сродкаў масавай інфармацыі і парушэння правоў чалавека.

У звароце да чытачоў газеты гаворыцца, што яе аўтарамі з'яўляюцца незалежныя журналісты, якія ніколі не ўваходзілі ні ў адну палітычную партыю або грамадскі рух. Іх партнёрамі сталі дзелавыя людзі, прафсаюзы і вучоныя, якія аб'ядналіся вакол канкрэтнай справы — выдання газеты без ідэалагічнага апекуна.

Але гэта не азначае, запэўніваюць чытача аўтары, што ў газеты не будзе свайго палітычнага аблічча. Яна гатова падтрымліваць любыя прагрэсіўныя плыні, правы асобы, у тым ліку правы ўласнасці і проста права на жыццё. Таму ў першым нумары «К широкой оппозиции» выступілі самыя розныя аўтары. Сярод іх — вядомая савецкая дысідэнтка, якая цяпер жыве ў ЗША, Людміла Аляксеева, публіцыст Аляксандр Сакалоў, народны дэпутат Беларусі Яўген Новікаў, старшыня Канфедэрацыі працы Міхаіл Собаль і іншыя.

Перыядычнасць новага выдання не ўстаноўлена. Напэўна, наўмысна, каб пра газету «К широкой оппозиции» людзі пыталіся ў кіёсках Саюздруку, ствараючы тым самым яе папулярнасць.

• КУЛЬТУРНЫЕ ХРОНИКИ

БелаПАН.

«КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ» ТИМУРА ГРИБА

На минувшей неделе, 5 декабря, в галерее VITA-NOVA альтернативного театра состоялось открытие художественного проекта Тимура Гриба «Красное и черное».

Экспозиция явилась акцией протеста существующим на сегодняшний день в Беларуси официальным художественным структурам и стала первым этапом возрождения в Беларуси радикального искусства.

Любители авангардизма могут посетить выставку до конца декабря.

«...НА ДОЛЖНОЙ ВЫСОТЕ ПОЧИТАНИЯ»

В Бресте открылась первая фотовыставка, посвященная Елене Петровне Блавацкой. С уникальными фотоэкспонатами брестчан познакомили возрожденное год назад Российское теософское общество и Белорусский фонд Рерихов. Неожиданно даже для организаторов выставки теософские исследования нашей соотечественницы снискали огромный интерес у жителей приграничного города.

Возможно, приходят времена, о которых Елена Ивановна Рерих говорила: «Имя ее (Блавацкой) будет поставлено на должную высоту почитания».

• СУДЬБА

ПРОТИВ ТЕЧЕНИЯ

АРКАДИЙ КАГАН

«Тот жалок, кто под молотом судьбы поник, испуганный, без боя»
Н.ОГАРЕВ

Я С НАСЛАЖДЕНИЕМ пил крепкий чай с тульским медом и слушал моего собеседника, затаив дыхание. Я всегда считал, что водный туризм — удел смелых, мужественных людей. И вот впервые в жизни встретился с одним из таких покорителей рек. Ислочь и Березина, Неман и Западная Двина, Волга и Ока, озера Нарочь и Метзозол — география путешествий минчанина Виктора Николаевича Зиборова весьма обширна. Я смотрел на его мускулистые руки, шутливые глаза, кучерявую бородку и постоянно ловил себя на мысли, что это не сон. Передо мною на инвалидной коляске сидел 45-летний мужчина с парализованными ногами, сломанным позвоночником, застуженным хрящем, сильным ожогом голени. Но упорный твердый характер побеждает тяжелый недуг...

Из дневниковых записей инвалида I группы, водного туриста с тысячекилометровым стажем Виктора Зиборова:

«16.06.85. Вверх по течению идти — убийство. Плыть еще три дня. Мост — сплошные камни, прошел с трудом. Один трофей достался Ислочи — это топор с чехлом от весел. Ночью было холодно, трудно перемещаться назад, чтобы лечь. Почти час ложился. Хотя бы один день тепла — просушиться...»

«22.06.85. Сегодня неделя, как я на воде. Результаты утешающие. Все поломки и потери от неосторожности и отсутствия опыта. Это все придет. Самое главное то, что я прошел Березину, Ислочь и сейчас иду вверх по Неману. Это уже неплохо».

... Гордый характер был у тульского паренька. В 20 лет выпускник горно-механической школы решил оставить шахтерский поселок и отчий дом.

— Я зарабатывал 120-150 рублей в месяц. Для начинающего электрослесаря III разряда по тем временам довольно-таки неплохо. Но если учесть, что мы с отцом-шахтером могли за один присест умять целого жареного гуся с бутылкой водки, — усмехается Виктор Николаевич, — то станет ясно: я сидел у него на шее. Однажды решил уехать в Харьков; там как раз набирали специалистов для строительства метро. Работал с охотой.

В 1974 году Зиборов переселился из Харькова в Минск, к жене Зое. Метрострой в белорусской столице еще не развернулся, и хорошего электрослесаря отправили в командировку в Гродно. Там и случилась с ним трагедия.

ВИКТОР ремонтировал лифт в шахте, как вдруг один из рабочих, совсем еще мальчишка, новичок, нажал не на ту кнопку и привел клеть в движение. Тросом от лебедки Зиборову перерубило позвоночник, а лифтом придавило всё тело. Восемь месяцев врачи Гродненской областной больницы боролись за жизнь молодого парня. Потом его лечили медики минского госпиталя. Он выжил, но лишился возможности ходить, оказавшись прикованным к постели.

Шесть лет Виктор пролежал без движения дома. Жена устала обслуживать инвалида, махнула на него рукой. Письма отца из Тулы, утешения соседей и друзей не помогали. Квартира в Минске превратилась для Зиборова в домашнюю тюрьму. Угнетала безысходность, появились мрачные мысли о самоубийстве. Он начал пить. Водка приносила расслабление, позволяя хоть на время забыться, перенестись мыслями в отцовский дом, харьковское общежитие, вспомнить веселых друзей-метростроевцев. Виктор медленно спивался, превращался в алкоголика.

Перелом (теперь уже моральный) произошел с ним на латвийской земле. Видно, Бог послал в Юрмальский санаторий, где лечился Зиборов, непоседливого, озорного Николая Богомолова (фамилия-то какая!) из Горького.

Заядлый радиолюбитель сагитировал Виктора приобрести стационарный радиоприемник. Перед инвалидом открылся мир эфира: голоса, позывные, музыка, возможность общения с людьми: от Антарктиды до Сахалина. Появились новые друзья и знакомые в разных городах и республиках. Жизнь уже не казалась такой однообразной.

— Да вы ешьте мед, не стесняйтесь, — подвинул ко мне банку лакомства хозяин квартиры. — Баснями моими сыты не будете. А может, щец собственного приготовления попробуете? Вроде неплохие получились.

Из дневника Виктора Зиборова:

«24.07.90. Четыре недели на воде. Сегодня с 9 утра начал генеральную работу. Во-первых, помылся. Попробовал плавать и получилось. Хорошо, когда ребята на берегу. Но в случае чего, тьфу-тьфу..., я сумею удержаться на воде, правда, пока только в стоячей. По течению на Птичи пробовал, не получалось, но это было давно. Может, теперь бы и смог...»

Во время одного из радиосеансов зашел к Виктору в гости Женя Буевич, турист-байдарочник. Посмотрел на лежащего в кровати приятеля и вдруг рассмеялся: «Чего нежишься в постели? Рация есть, купи продуктов, резиновую лодку и вперед, на речку. До воды кто-нибудь на машине подбросит, а дальше сам старайся. Вот хандра и пропадет, некогда скучать будет».

Предложение Евгения показалось заманчивым, но уж очень маловероятным. Тут до ванны в своей квартире на коляске еле-еле добираешься, а еще в плавание зовут. Целый год обдумывал необычную идею Виктор, потихоньку готовился: приобрел надувной матрас, резиновую лодку, спальный мешок, купил 40 (!) банок тушенки...

Первое в жизни водное путешествие он совершил по реке Вилия до озера Нарочь. На воде сумел продержаться лишь 3 суток. С непривычки то и дело спускалась лодка, приходилось подкачивать матрас, некоторые вещи ронял в воду. Но он шел и шел вверх, против течения. Самого себя испытывал, характер проверял. С тех пор белорусские реки стали для него родными. Он изучил все изгибы, водовороты, быстрые и тихие места, броды и омуты, рыбные богатства. Теперь Зиборов уже не ощущал себя одиноким. С ним были и его друзья-единомышленники, коллеги по водному туризму, и радиолюбители, чьи голоса он жадно слушал во время походов на лодке, и главное — изумительный мир природы. Его тянуло посетить родное Подмосковье, Тулу, пройти по течению Волги. Каждое лето он отправлялся в путь. Ни дожди, ни опасность, которой он подвергался во время этих одиночных плаваний не останавливали его. Чего только не случалось с ним на реках России и Белоруссии!

Из дневника Виктора Зиборова:

«09.07.92. Подпалил лицо — все горит. Руки завязал тряпками. Все раскалилось от солнца. Еле дождался темноты...

11.07.92. Пошел в 9.00. Вечером была сильная гроза и дождь с градом. Спал хорошо, но переохладился. Теперь температура, губы обметало... Потихоньку вхожу в колею. Немного отпустило...

01.08.92. Влип. Я привязался к лодке, которая стояла на привязи, но вода так упала, что мне до воды еще целых два метра. Что делать? Фу, пронесло. Рыбаки подъехали и спихнули. Скоро прилив начнется, надо спешить...

03.08.92. Вчера дул ветер в лоб. «Моряна». Нагнал воды, да еще прилив. В общем, за час я проходил не более 1 км. Очень тяжело даются последние километры. Часов в 15.00 накрыло меня волной от проходящего катера... Некуда было спрятаться. До 21.00 сушил спальники, но толком так и не высушил. Пришлось спать в сырости. Сейчас 7.00 утра. Примус совсем отказал. Хоть бы чайку согреть. Надо же, невезуха»...

С опытом пришла уверенность в своих силах. Виктор позвонил в редакцию белорусской газеты и попросил помочь организовать группу таких же, как он, безногих инвалидов для совместных походов. После публикации в популярной молодежной газете и выступления в 1986 году по республиканскому телевидению в программе «Ветер странствий» у него появился верный друг — тоже Виктор, тоже инвалид I группы. Вместе с 35-летним Витей Вороновичем Зиборов ходил по Ислочи, по Западной Березине. К сожалению, недолго. От болезни крови Воронович умер. Виктор Николаевич снова остался один на один с природой. Каждый год он по-прежнему ходил по рекам.

«Что заставляет людей забираться в горы, ходить, летать? Характер. Не бараний — уперся и всё, а самой высокой пробы».

Путешествия — это не только время, здоровье, тщательная подготовка и знания, это еще и дорогое удовольствие, особенно сегодня. Чтобы собрать деньги на лето, Виктор Николаевич работает круглый год в поте лица. У себя в комнате он оборудовал настоящую ремонтную мастерскую. Вот когда пригодилась профессия электрослесаря. Несут ему люди на починку магнитофоны и приемники, телевизоры и зонтики. Выполняет Зиборов и более сложные заказы, например, ремонт импортных инвалидных колясок.

Чтобы всегда быть в форме, он вокруг своей кровати установил несколько металлических турников. Утренняя гимнастика для живота и рук помогает сохранить бодрость. Ну, а чувству юмора и оптимизму этого человека можно позавидовать (я свидетель, ей-Богу).

— Вы не думайте, что я такой уж ярый спортсмен и трезвенник-язвенник. И поесть вкусно люблю, и выпиваю с гостями иногда, в общем, как обычный человек. А как вам моя собака Джесси, правда, красивая?

25.08.92. «Жизнь прекрасна даже тогда, когда текут слезы!»

— Знаете, для чего я вам позвонил? Хочу собрать команду инвалидов на следующее лето. Ведь у меня за плечами 1200 километров водных дорог. Только в этом году прошел от Вологды до Архангельска. А теперь хочу отправиться по рекам Витебской области с ребятами из Прибалтики, желательно из Латвии. Мы бы сначала потренировались немного — дня три — в верховье Западной Двины. Потом пойдем до Витебска, оттуда группа из Латвии на лодках двинется по Даугаве в сторону Даугавпилса, а я — по Волге до самого Нижнего Новгорода.

Есть и еще одна причина, которая заставила меня позвонить корреспонденту. Чтобы задуманное на лето путешествие состоялось, нужны спонсоры. Без них даже три инвалида не сумеют купить резиновые лодки, все снаряжение, оплатить стоимость бензина для автомобиля, который доставит нас из Минска в верховья Западной Двины, предстоят и другие расходы. Примерная стоимость такого лодочного перехода — около полумиллиона рублей в сегодняшних ценах. Откуда у меня столько денег?

ЗИБОРОВ говорил о своем увлечении водным туризмом с жаром, даже азартно, а я непроизвольно опускал глаза на его прикрытые простыней парализованные ноги и ремни, придерживающие непослушную часть тела на инвалидной коляске. Он не сдался, не смирился со своей участью, он решил идти против течения в прямом и переносном смысле.

И победил.

От автора. Спонсорам будущего водного похода и инвалидам, желающим пройтись по рекам Беларуси, сообщаю адрес Виктора Николаевича: 220104, а/я 243. Телефон: 55–59–86.

АЛЯКСАНДР КАПУСЦІН

КРАПІНЫ ЖЫЦЦЯ

ВЯСЁЛЫЯ АГНІ ЦЕПЛАХОДА

У КЛУБЕ дома адпачынку дэманстраваўся кінафільм «Гульня ў мільёны». Камедыйная сатыра на заганныя з'явы нашага сённяшняга жыцця. У вострасюжэтных калізіях фільм паказваў, як дзве мафіёзныя банды ва ўмовах псеўдадэмакратычнай атмасферы ў горадзе люта палявалі за мільёнамі.

За спінай у мяне, калі на экране ўзнікалі карціны каскадзёрных трукаў і боек, захоплена вішчалі, залівіста рагаталі хлапчукі.

З кіназалы пасля сеанса я выходзіў апошнім — глядзеў цітры. У фае сядзелі з нагамі на крэслах два хлапчукі гадоў дзесяці-адзінаццаці. У пярэстых кашульках з пальмамі і малпамі на грудзях, у абрэзаных пад шорты зашмальцаваных джынсах. Яны, як запраўскія курцы, зацягваліся цыгарэтамі. Жанчына, што ішла паперадзе мяне, паўшчувала іх:

— Хлопчыкі, хіба можна тут курыць?

Яны не паварушыліся. Адзін, хударлявы, доўгавалосы, набраў поўны рот дыму, задраў галаву і выпусціў угору струмень-стаўбунок. Другі, тоўсценькі, з пухлымі шчокамі, гледзячы на яго, зрабіў тое самае.

— Вы так сказалі, быццам дзе ў другім месцы курыць ім можна, — папікнуў я жанчыну за паблажлівасць.

— Дык вы інакш скажыце, — пакрыўдзілася яна.

— Што гэта вы, падшыванцы, робіце? — строга напусціўся я на раснусnікаў. — Хіба вам можна курыць?

Аднекуль, нібы з-пад зямлі, з'явіўся трэці, большы хлапчук.

— Пацаны!.. Ён зрабіў такі артыстычны жэст рукою, як завадатар банды ў кінафільме, і ўсіх траіх нібы ветрам здзьмула. Толькі аднекуль з калідора пачулася тое ж залівістае, што і пад час дэманстрацыі фільма: «Ха-ха-ха!..»

Ад таго, што паказаў кінафільм пра наша жыццё, на душы ў мяне было цяжка і горка. Гульня ў мільёны... Харошанькая гульня — з крывёю і смярцямі!.. А тут яшчэ гэтае «племя маладое»!.. Наша змена...

У сваім пакоі я расчыніў дзверы на балкон, сеў у крэсла. Пазіраў на вячэрні горад, на мора. Дзьмуў лёгкі брыз. Па моры плыў вялікі карабель — ён свяціўся мноствам залацістых і зялёных агнёў.

Такую карціну я назіраў гадоў дваццаць таму назад. Тады яна выклікала ў мяне прыўзняты лірычны настрой. Мне цёпла, з прытоенай зайздрасцю думалася пра людзей, што плылі на цеплаходзе, — дасціпныя, добразычлівыя і радасныя, яны там бавяць час у вясёлых шчырых сябрынах, слухаюць музыку, танцуюць...

Цяпер мне таксама хацелася настроіцца на падобны лад, адчуць хоць крыху з таго, што лашчыла душу тады. Але колькі ні стараўся — аніяк не ўдавалася. Гнятлівы, нейкі трывожны настрой ляжаў ува мне груваcткім незварушным каменем.

Цеплаход адплываў усё далей. Агні на ім свяціліся не так весела, цямнелі.

А з дынаміка ў пакоі лілася ціхая, чароўная, як звон весняй ручаіны, музыка Славянскага танца Дворжака.

СКАЗАЎ МАРК АЎРЭЛІЙ

НІЗКАРОСЛЫ, нетаропкі, з віхрастым чубам Кірыла Хаменка і ціхі, але катэгарычны, з учэпістым позіркам шэрых вачэй Максім Рудзянок былі калегі. Яны разам працавалі лабарантамі ў навуковым інстытуце.

Стаяў цёплы, мяккі надвячорак. Пасля работы яны вярталіся дадому.

— Чуў па радыё сёння? Ёсць настойлівыя прапановы, каб Закон аб зямлі дазваляў прадаваць участкі іншаземцам. І прыватным, і юрыдычным асобам, — Хаменка сказаў і лёгенька крануў Рудзянка за локаць, нібы хацеў узяць пад руку. — Праўда , не з сельскагаспадарчых угоддзяў, а з плошчаў, што адводзяцца пад забудовы.

Максім звёў шырокія бровы.

— Ну, расцягнуць краіну...

— О, пусціў слязу!.. Будуць жа неабходныя абмежаванні, пэўныя гарантыі ад масавай скупкі.

Бровы Максімавы яшчэ больш сышліся і раптам скочылі ўгору.

— Не чытаў у газеце? Мацёры махляр і злодзей, які ўкраў у дзяржавы каля двух мільёнаў рублёў, адпаліў штуку. Каб выкруціцца ад пакарання, ён, нават знаходзячыся ў турме, заручыўся медыцынскімі даведкамі. Ды якімі! Аб нейкіх звышдзіўных хваробах, якія нібыта не распазнаюцца сучаснай медыцынай.

— Дык пры чым тут гэта да продажу зямлі іншаземцам? У агародзе бузіна, а ў Кіеве дзядзька...

— Пры тым, што замежны дзядзька, калі ён махляр і адпеты дзялок, пры любых абмежаваннях забярэцца ў наш агарод. Звышмагутныя даведкі зробяць пралом у самай таўшчэзнай сцяне. Яны — як атамная сіла. Ці табе не ясна?

— То ты хочаш сказаць — не пускаць да нас іншаземцаў? Зноў жалезную заслону трэба ўзвесці?

— Не, няхай едуць. Толькі — арандаваць.

Хаменка змераў Рудзянка скептычным позіркам.

— Недаверак ты, Максім, кансерватар. А да ўсяго — і неадукаваны чалавек, хаця і працуеш у навуковым інстытуце.

— Э, пачакай! Ты некалі казаў, што таксама кансерватар. Казаў?

— Цяпер удакладняю: кансерватыўны дэмакрат, — усміхнуўся Кірыла. — Бач — не забыўся!

— Дык калі ты такі ўжо дужа адукаваны, то мог бы пагаварыць са мною і на замежнай мове. — У вачах Рудзянка бліснулі дзёрзкія насмешлівыя іскрынкі. — Ну, скажам па-нямецку: «Іх ніхт кансерватар, іх кансерватыўны дэмакратан». — Максім зарагатаў. — Такія, як ты, адукаваныя, вунь колькі розных сваіх шыльдаў панавешвалі ў горадзе! Не на дзяржаўнай, а на розных замежных мовах.

— Дакінуў бы я табе, Максіме, некалькі лагодных слоў, ды во бачыш?..

Яны дайшлі да дома, дзе жыў Хаменка.

Ветраны дзень згасаў, на змену яму наступаў поўны ціхай задуменнасці і характва надвячорак. Вячэрнія барвы неба мякка кладіся на белыя сцены камяніцы, блішчалі ў шыбах.

— Ладна, ідзі пасёрбай чаю і ўткніся ў тэлевізар — зараз багатыя пачнуць плакаць. А заўтра я дакіну табе. — Хаменка прыўзняў руку, лёгенька, з годнасцю пахітаў далонняй. — Гуд бай!.. Ну, чаго маўчыш — як вады ў рот набраў?

— Заўтра зноў пабалбочам, пераліваючы з пустога ў парожняе? — Голас Рудзянка нібы насталіўся. — Паслухай, Кірыла а гэта не нам з табою ў свой час Марк Аўрэлій сказаў: «Няхай справы вашы будуць такімі, каб вы ўспаміналі іх на схіле гадоў»?.. Да пабачэння...

ПЕВЕНЬ НА ВІЛЬЧЫКУ

УСЁ было як у знакамітай паэме. «Падалі сняжынкі — дыяменты-росы»... «Расчасалі вішні шоўкавыя косы і ўранілі долу снегавы вянок»... Раніца, светлая і чыстая, быццам меладычна пазвоньвала нейкімі нябачнымі крыштальнымі вісюлькамі. «Дзесьці ў прасторах празвінелі бомы»...

З новых, пажоўценых пакостам сянец выйшаў Тарас, высокі і статны мужчына. Пастаяў хвіліну на ганку, агледзеў прыгожа, нібы па-святочнаму, заснежаны двор. Потым прынёс з-пад хлява драбіны, прыставіў да франтона хаты. Схадзіў у хлеў, вярнуўся з пярэстым драўляным пеўнем і малатком у руках. Борзда, як гімнаст, падняўся па драбінах да вільчыка, стаў прымяркоўваць пеўня да канька.

Зноў расчыніліся сенечныя дзверы. На двор выйшла Тарасава жонка Мальвіна. Спынілася каля апушанай снегам галінастай вішні, назірала за мужам.

Прыглушана прагучаў асцярожны ўдар малатка па цвіку.

— Пеўнік, пеўнік залацісты, кукарэкай галасіста!

Тарас, замахнуўшыся малатком, на момант як застыў з узнятай рукою. Потым павярнуўся да жонкі. Мальвіна, крамяная, ружовашчокая, праменна ўсміхалася яму. Ен паслаў ёй у адказ сваю гарэзлівую ўсмешку.

Яны радаваліся адзін аднаму, радаваліся жыццю.

Я стаяў на сваім, суседнім, двары. Заўважыўшы, нарэшце, за плотам маю кудлатую шапку, Тарас весела гукнуў мне:

— Во пеўня прыстройваю, каб досвіткамі падымаў мяне. Жонка будзіць шкадуе, а мне трэба рана ўставаць. Талакой хату будуем кульгаваму Андрэю Кузьмянку, што на тым канцы жыве.

У неаглядным, растрывожаным тлумным свеце абдымаліся Ельцын з Краўчуком; грукатала зброя, трагічным рэхам смерці гукаючыся ў сівых вяршынях мудрых велічных гор; за трыбунамі высокіх дзяржаўных сходаў народныя выбраннікі, грукаючы сябе ў грудзі кулакамі, выкрыквалі фальшывыя прамовы аб правах чалавека; у каламуцці і ўседазволенасці спекулянты, розныя прайдзісветы і абдзіралы набівалі кішэні з мазаля працоўнага чалавека... А тут, у сціплым працаўнічым кутку запаветнага, любага майму сэрцу Палесся — талакой хату кульгаваму Андрэю...

Тарас яшчэ нешта гаварыў, але я не чуў яго слоў. Мне раптам падалося дзіўнае: быццам у гэтай вось цудоўнай раніцы спакон веку не было пачатку і ніколі не будзе ёй канца. І я стаіўся, баяўся паварушыцца, каб не спалохаць жар-птушку — гэтую да звону ў вушах хвалюючую неспадзеўку.

Спакойна, як мудрыя, міратворныя пасланцы неба, падалі, падалі на зямлю сняжынкі — дыяменты-росы...

• РАЗНЫЕ РАЗНОСТИ

РИД

К «МУЖСКОЙ НАТУРЕ» ОТНЕСЛИСЬ СНИСХОДИТЕЛЬНЕЕ

НЕОФИЦИАЛЬНЫЙ запрет на демонстрацию обнаженных и полуобнаженных женских фигур был «спущен» недавно нескольким молодежным и развлекательным программам телевидения. Как сообщили из «Останкино», отныне оголенная часть дамского тела, промелькнувшая на экране, будет считаться чуть ли не порнографией. Любопытно, что касается это не только видеосюжетов, но и музыкальных клипов, рекламы и т.п. По мнению сотрудников, начинается новая кампания за нравственность на телеэкране. Странно, что создатели нового распоряжения оказались столь беспощадны лишь к... женскому телу. О запрете на демонстрацию обнаженной мужской натуры ничего не сообщается.

ЕСЛИ ВЫ В ЧУЖОЙ КВАРТИРЕ...

В МОСКВЕ набирает обороты новый вид преступлений. В число потенциальных жертв попадают практически все граждане, дающие объявления в газетах о покупке квартир. Технология преступления проста. Покупателю по его объявлению звонят домой и предлагают хорошую квартиру за умеренную цену. Затем приглашают его на смотрины, предлагая сразу захватить с собой деньги, чтобы не откладывать дело в долгий ящик. По прибытии клиента скручивают, деньги без помощи оружия изымают. Если же жертва все же не захватила с собой деньги, в ход вступают старые добрые рэкетирские методы выколачивания.

ПУТЧ ПОДАВЛЕН, ТЕПЕРЬ ЧЕРЕД ЗА МАФИЕЙ

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ прокурор Росии Валентин Степанков и его заместитель Евгений Лисов отказались от 600 тысяч рублей гонорара за свою книгу о путче. Как сообщил главный редактор «Огонька» Лев Гущин, они попросили перевести гонорар за публикацию «Кремлевского заговора» в фонд «Антимафия». Гонорары за журнальные публикации получит корреспондент «Огонька» Павел Никитин.

МЕЛОЧЬ, А ПРИЯТНО

НА ДНЯХ Вячеслав Кебич подписал ряд важных для работников культуры документов. Суть постановлений — в увеличении ставок авторского вознаграждения за произведения науки, литературы и искусства.

Одним из самых положительных моментов постановления является то, что отныне размеры ставок авторских вознаграждений и их изменение связано с темпами повышения минимальной заработной платы.

Увеличена также и государственная премия. Она будет составлять 50 минимальных заработных плат.

А с учетом нынешних темпов инфляции вряд ли новые гонорары сделают работников умственного труда очень богатыми людьми, но все же лучше в 10 раз больше, чем ничего.

* Частные объявления *

ПРОДАЮ

А/м ЗАЗ-968М. Т. 645-149.
Приглашение в РП. Т. 360-495.
Пишущую машинку «Ятрань». Т. 369-110.
Большие кухонные комбайны «Мрия-2» М», 27 тыс. р. Т. 438-748.
Антикоррозийное устройство «Магистр» оптом и в розницу; буфет кухонный. Т. 310-221, 635-539.
Елочные игрушки, бенгальские огни, хлопушки. Т. 966-829.
61ТЦ-431 ДУ. Т. 666-552.
Имп. телефоны. Т. 279-412.
Видеомагнитофон, телевизор, видеоплейер. Т. 542-582.
Пальто кожаное. Т. 638-110.
Промышленную швейную машинку «Текстима». Т. 616-627.
Шапку кунью полную р. 58, кровать полут. б/у. Т. 941-950.
Плитку облиц., линолеум. Т. 466-045.
Дом (80 м², удобства) за СКВ, ул. Строителей, 27, кв. 3.
Щенков фокстерьера; промышленное зарядное устройство; паркет 36 м² дуб (б/у). Т. 395-754.
Холод. «Минск». Т. 556-358.
МАЗ 53371-029, полистирол ПСС. Т. 239-930.
Имп. шв. машину. Т. 501-080.
Ваучеры России. Т. 264-263.
ПЭВМ ЕС-1841, принтеры и мониторы разные и др. Т. 346-810.
Шампанское. Т. 263-400.
Вяз/м «Нева-6». Т. 607-461.
ДВП. Плитку облиц. Т. 530-997.
Импортн. спальню. Т. 509-423.
Фундаментные блоки. Недорого. Т. 622-238.
Щенков боксера. Т. 238-051.

МАГАЗИН «ЭНЕРГИЯ» (ст. метро «Октябрьская») производит широкую распродажу современных дорожных сумок различных моделей.

Бензозаправщик «Урал» — 5 тонн в комплекте с ДИЗ. ЯМЗ 236 конверсионный. Т. 303-105.
Водку, шампанское. Т. 434-270.
Новый коттедж в Витебской обл. 6 тыс. долл. Т. 460-226 с 18.
Пуховики (оптом). Т. 524-794.
Кухонный процессор. Т. 709-295.
Вызов в РП. Т. 326-487.
Ткань (Турция) на диваны и кресла. Т. 279-307.
Кабель РК 75; большую шкуру медведя. Т. 485-865.
32 ТЦ-40 2Д-3 «Банга». Т. 588-405.
Печи СВЧ «Плутон» (145 дол.); пылесос «Циклон-М» (9800 руб.); шубы из натурального меха (Греция, Индия). Т. 238-549.
Шубу нутриевую имп.; сервизы. Т. 410-331.
Пуховики (оптом). Т. 388-515.
ТЦ «Горизонт». Т. 215-171.
Лобовые стекла. Т. 520-572.
Аппарат для перемотки пряжи. Т. 477-483.

КУПЛЮ

ТЦ «Горизонт». Т. 646-632, 439-129.
Нов. холодильник, морозильник, ТЦ, ВМ-12, мебель. Т. 232-204.
Шв/м «Ягуар»-444. Т. 563-092.
Лом. Т. 458-284.
Т-418 ДИ, 441 ДИ. Т. 393-127.
Квартиру. Т. 432-555.
Золото. Т. 362-777.
Новую бензопилу «Тайга». Т. 214-933.
Микроавтобус «РАФ», можно не на ходу. Т. 456-236.
Квартиру, дом. Т. 237-992.
Золото. Т. 710-744.
Холодильник, морозильник, обувь (ФРГ, Белвест). Т. 716-060.

Купим партии холодильников, морозильников «Минск»; ТЦ «Горизонт». Т. 537-901.

Шв/м «Ягуар»-444. Т. 531-245.
Зол. изделия. Т. 341-862.

Антиквариат. Т. 553-429.

Польские злотые. Т. 624-998.
Лом дорого. Т. 276-141.
Лом дорого, ТНП. Т. 439-367, 575-405.
СКВ. Т. 782-541.
СКВ, перчатки. Т. 485-162.
Велюровые чехлы на 5 и 7 модели, экспортный вариант или велюр. Т. 649-476, 658-155.
Видеотехнику. Т. 311-681.
Молнии — типа «трактор», полиэфирную подкладку. Т. 211-644.
Лом за СКВ. Т. 556-697.
Имп. сигареты; спиртное; ТНП; продукты питания. Возьмем на реализацию. Т. 217-962.
Холод. «М-15», -126. Т. 779-707.
ТЦ-418 и (б/у). Т. 703-966.
Ваучер; цемент. Т. 641-157.
Старинные награды и монеты; антиквариат. Т. 388-515.
Участок под коттедж. Т. 389-762.

МЕНЯЮ

ВАЗ 011 (1977) на трактор. Т. в Каунасе 759-229.
Меняю гараж (р-он Масюковщины или озера) и а/м ВАЗ 21053 (1991 г.) на 2-комнатную квартиру. Т. 554-528.
Приват. 3-квартиру 56 общ. пл. с доплатой автомобиль «Опель» или СКВ на 3-квартиру не меньше 80 м², центр. Т. 320-347.
Спирт на стройматериалы. Т. 275-322 до 18 ч.

Дом в деревне на гараж. Т. 506-908.
1-комн. квартиру на 2 комнаты. Т. 314-622, 373-945.
Микроавтобус «Баркас» 1985 г. с запчастями на дачу, гараж или продам. Т. 295-308.
Обменяю на фрисколак молочную смесь НАН. Т. 778-425.

СДАЮ

Квартиру. Т. 232-204.

СНИМУ

Комнату в центре, в малонаселенной квартире с телефоном. Т. 8-273-72-358.
Квартиру с тел. Т. 602-834.
1-комн. квартиру с мебелью за рубли. Порядок, бережное отношение к имуществу и своевременную оплату гарантирую. Т. 328-101 в рабочие дни, Ольга.
Гараж. Т. 461-139.
Квартиру с тел. Т. 461-139.
Квартиру. Т. 785-451.
Гараж и комнату с телефоном (в частн. доме). Т. 276-141.

ИЩУ РАБОТУ

Охранника с собаками. Т. 314-622.

ПРИГЛАШАЕМ

На работу. Т. 703-663.
МП: ком. директора, гл. бухг., агентов. Т. 727-760 с 18 ч.
МП на работу сварщики-сантехники. Т. 615-992 после 19 ч.
Для срочного обучения к экзаменам в ГАИ. Т. 390-102.
Торговых агентов. Т. 210-026.
Работа для людей, потерявших трудоспособность. Т. 686-182.
Репетит. нем. яз. Т. 242-280.
Девушек на высокооплачиваемую работу. Т. 458-577, 580-396.

УСЛУГИ

Господа! Мы организуем Ваш отдых лучше, чем Вы можете себе представить. Т. 575-304.
Печати, штампы недорого за 1—14 дней. Т. 668-048, 630-752.
Организация досуга. Т. 321-467.
Массаж. Т. 506-652.
Мы поможем вам избавиться от одиночества. Т. 526-266.
Мы поможем вам избавиться от одиночества. Т. 523-604.
Деловым людям: сопровождение, охрана и т. д. Т. 458-577.
Перевозка грузов. Т. 724-719.
Обналичиваю. Т. 218-009.

Зарегистрируем МП, ООО, АО, СП, ВЭС. Разработаем хозяйственные договоры, фирменный стиль, изготовим печати, штампы. Т. 200-247, 200-259.

Обивка дверей. Т. 266-873.
В центре народной медицины «Кодус» с 23 декабря врачом-остеопатом из Франции проводятся лечебные сеансы. Эффективны при радикулитах, миозитах, остеохондрозах, хронических заболеваниях внутренних органов. Запись по тел. 537-952.
Предпринимателям. Т. 703-663.
Грузовые перевозки «ЗИЛ» недорого. Нал., б/н. Т. 322-045.
Предприниматели! Фирма окажет Вам помощь в куплепродаже ТНП и автотехники. Поставит металлопрокат. Т. 632-349.

Перевозим грузы а/м различной грузоподъемности и модификации. Попутная загрузка по направлениям: Москва, Украина, Прибалтика. Посреднические услуги оплачиваются. Т. 438-577.

Ремонт телерадиоаппаратуры. Т. 389-416.
Досуг-сервис. Т. 370-414.

Христианская музыкальная молодежная группа «Новый Иерусалим» предлагает услуги в проведении рождественских вечеров. Т. 372-893 (после 19.00).

РАЗНОЕ

Фирмам — представитель (посредник) в Москве. Т. (095) 524-640 с 18.00, Александр.
Утерянное удостоверение участника ликвидации аварии на ЧАЭС серии А № 760853, выданное на имя Мацко С. Н., считать недействительным.
Возьму ссуду под большой процент без залога. Т. 492-639, Сергей.

Пол-ка «БЕЛВАР». Восстановление позвоночника и мышц за короткий срок. Прием ведут уч. Касьяна и высококвалифицированный массажист. Лечат тяжелые радикулиты, остеохондрозы, сколиоз. Т. 399-779.

Серьезные немецкие господа, хорошо материально обеспеченные, от 20 до 60 лет, желают связать свое будущее с милыми, верными дамами из стран СНГ. Пришлите, пожалуйста, соответствующее письмо с фотографией, желательно на немецком языке, по адресу: Германия Hans Daus Institut COMET Postfach 1120 Hauptstrabe 24-26 D-4952 Porta Westfalica.

Дам ссуду (1%). Т. 700-136.

* Кино * Кіно * Кино *

АНОНС НЕДЕЛИ КО ДНЮ БЕЛОРУССКОГО КИНО:

«ТУТЭЙШЫЯ» (ст. «Спадчына») — по мотивам одноименной пьесы Я. Купалы — **(«Москва», 18 декабря);**
«ПОЛЕТ НОЧНОЙ БАБОЧКИ» (АО «ВИТТ») — мелодрама с элементами комедии **(«Москва», 20 декабря).**
«ЛЮБОВЬ, СМЕРТЕЛЬНАЯ ИГРА...» (ХТПО «Аркадия») — современная трагедия **(«Берестье», «Вильнюс», «Дружба», «Авангард»).**
«ЛОВУШКА ДЛЯ МЕЧТЫ» (США) — лирическая комедия **(«Аврора», «Берестье», «Вильнюс»).**
«КТО КОГО?» (Франция) — новая встреча с героями фильма «Откройте, полиция!», в гл. роли Филипп Нуаре **(«Москва», «Октябрь», «Партизан», «Победа», «Салют»).**
«В ПОСТЕЛИ С МАДОННОЙ» (США) — скандально известная кинолента **(«Партизан», «Современник»).**

БЕСПЛАТНЫЙ БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫЙ СЕАНС:
«ДЖОКЕР» (к/ст. «Флора») — приключенческий фильм **(«Партизан», 18 декабря).**

СНОВА НА ЭКРАНЕ:
«НОВЫЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ ТЕНЕСИ БАКА» (США) — экзотическая кинолента **(«Партизан»)**
«УНЕСЕННЫЕ ВЕТРОМ (США) — один из известнейших фильмов Голливуда **(«Мир»).**

15 ДЕКАБРЯ

«Москва»:
«Грандиозное похищение американских девушек» (п) — 10.00 (л), 18.00. **«Сердцеед»** (п) — 14.00, 19.50. **«Кто кого?»** (п) — 12.00, 16.00, 21.40.

«Октябрь»:
«Кто кого?» (п) — 10.20 (л), 14.00, 19.30. **«Грандиозное похищение американских девушек»** (п) — 12.20, 16.00, 21.30. **«Сердцеед»** (п) — 17.40.

«Аврора»:
«Снежная королева»* — 10.00, 15.00. **«Невозвращенец»** (1,5 с., п) — 16.20. **«Нанятые для убийства»** (п) — 10.30, 12.20, 14.10, 16.00, 17.50, 19.40, 21.20. **«Ловушка для мечты»** — 11.20 (л), 13.10. **«Женские страсти»***** — 18.30, 20.00, 21.30.

«Берестье»:
«Американский кикбоксер-I» (п) — 13.00, 14.30, 17.00, 19.00. **«Женские страсти»***** — 18.10, 20.00, 21.00. **«Ловушка для мечты»** — 11.00 (л), 12.30, 16.20. **«Любовь, смертельная игра...»** (п) — 10.30, 15.00, 21.30.

«Вильнюс»:
«Любовь, смертельная игра...» — 13.50, 20.30. **«Нанятые для убийства»** (американский боевик), (п) — 10.20 (л), 15.20, 18.50, 22.00 (н). **«Ловушка для мечты»** — 12.00, 17.00. Видеозал: 13.20, 15.25, 17.30, 19.35, 21.40.

«Дружба»:
«Любовь, смертельная игра...» — 10.30, 18.00. **«Нанятые для убийства»** (п) — 14.20, 16.10, 19.40, 21.20. **«Невозвращенец»** (1,5 с., п) — 12.10. Видеозал: **«Ловчий смерти»** — 13.30, 16.30. **«Смертельная красотка»** (комедийный боевик) — 14.50.

«Партизан»:
«Кто кого?» (п) — 11.20 (л), 14.10. **«Новые приключения Тенеси Бака»** — 13.10, 16.30. **«В постели с Мадонной»** (1,5 с., п)** — 18.10, 20.20.

«Победа»:
«Кто кого?» (п) — 10.00 (л), 13.40, 15.40, 17.40, 21.20. **«Грандиозное похищение американских девушек»** (п) — 12.00, 19.40. Видеозал: **«Танец проклятых»**** (фильм ужасов) — 10.00, 11.45, 13.35, 15.15, 17.05, 18.45, 20.35. Видеосалон, видеокафе: **«Билли Батгейт»** (боевик) — 11.10, 13.30, 15.50, 18.10, 20.40.

«Салют»:
«Кто кого?» (п) — 10.00 (л), 16.40, 20.00. **«Грандиозное похищение американских девушек»** (п) — 13.30, 18.30, 22.00 (н). **«Фантомас»** — 11.50, 15.00.

«Современник»:
«В постели с Мадонной» (1,5 с., п)** — 19.00, 21.00. **«Грандиозное похищение американских девушек»** (п) — 12.00, 15.30, 17.10. **«Нанятые для убийства»** — 13.40

«Беларусь»:
«Лучшие из лучших» (п) — 11.20 (л), 14.00, 18.00. **«Американский кикбоксер-I»** (п) — 12.00, 15.10, 17.00. **«Женщина в пламени»** (п)** — 16.00, 18.50, 20.50. **«Любовь, смертельная игра...»** — 13.10, 20.00.

«Комсомолец»:
«Безжалостные люди» (п) — 11.00, 15.00, 19.00, 20.40. **«Жандарм и жандарметки»** — 12.00, 16.00, 17.40, 19.20, 21.00. Зал индийского фильма: **«Жертва во имя любви»** (2 с.) — 16.40.

«Киев»:
«Женщина в пламени» (п)** — 11.30 (л), 19.00. **«Стэлла»** (п) — 15.10, 21.00. **«Жандарм из Сен-Тропеза»** — 13.20, 17.10.

«Мир»:
«Американский кикбоксер-I» (п) — 12.00 (л), 14.00, 16.30, 18.30, 20.30. **«Унесенные ветром»** (2 с.) — 11.00, 19.30. **«Невозвращенец»** (1,5 с., п) — 15.00, 17.10. В кинотеатре работает видеозал.

«Пионер»:
«Секретный указ императора»* — 10.00. **«Жандарм из Сен-Тропеза»** — 11.50, 15.40, 19.30. **«Женщина в пламени»** (п)** — 13.40, 17.30, 21.20. Видеозал: **«Знахарь»** — 10.00, 13.50, 17.40, 21.30. **«А ей ни слова обо мне»** — 12.00, 15.50, 19.40.

«Ракета»:
«Лучшие из лучших» (п) — 14.00, 18.00 (удл.). **«Безжалостные люди»** (п) — 16.10, 20.20.

«Электрон»:
«Американский кикбоксер-I» (п) — 11.40, 13.20, 15.00, 16.40. **«Жандарм и жандарметки»** — 10.10, 12.00, 14.00, 16.00. **«Женские страсти»***** — 17.40, 19.00, 20.20. Док. фильм — 18.30. **Информационно - развлекательная программа** — 20.30.

«Центральный»:
«Лучшие из лучших» (п) — 11.00, 14.20, 17.40, 21.00. **«Сердцеед»** (п) — 9.20 (л), 12.40, 16.00, 19.20.

«Авангард»:
«Любовь, смертельная игра...» — 16.00. Месяц индийского кино: **«Один момент»** (2 с.) — 13.00, 18.00. Видеозал: **«Напролом»** (комический боевик) — 13.10, 16.40. **«Ева-разрушительница»** (фантастический боевик) 15.00, 18.20.

«Знамя»:
«Хэппи-энд» (п) — 16.20. **«Потаскушка»** (п)** — 18.00, 19.40.

«Искра»:
«Безжалостные люди» (п) — 14.30, 16.30. **«Потаскушка»** (п)** — 18.20, 20.20.

ДК профсоюзов:
фестиваль фильмов «Золотой фонд немецкого кино» **«Тайны одной души»** — 17.00, 20.00.

«Ударник»:
«Огонь, вода и медные трубы»* — 14.20. **«Жандарм из Сен-Тропеза»** — 16.00. **«Ангел-III»**** — 18.00. **«Уик-энд у Берни»** (п) — 19.50.

СЕАНСЫ:
* — детский;
** — только для взрослых;
*** — эротического фильма;
(н) — ночной;

* Афиша «ДВ» * Афіша «ДВ» *

ТЭАТР-ЛАБАРАТОРЫЯ «ВОЛЬНАЯ СЦЭНА»

СЕННЯ і 16 СНЕЖНЯ — прэм'ера «Паваліўся нехта» (19.00).

БЕЛГОСФИЛАРМОНИЯ.

Концертный зал. СЕГОДНЯ — Государственный ВОЛЖСКИЙ РУССКИЙ НАРОДНЫЙ ХОР. Худ. руководитель — **А. НОСКОВ** (19.00). **ЗАВТРА** — КОНЦЕРТ ФОРТЕПИАННОЙ МУЗЫКИ. **М. ВОСКРЕСЕНСКИЙ:** (Моцарт, Шуман, Скрябин). (19.00).

* Телеэкран * Тэлеэкран *

ПОНЕДЕЛЬНИК, 14 ДЕКАБРЯ

БЕЛОРУССКОЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ

16.25. ТВ — школе. Природоведение. 2-й класс.
16.40. «Город мастеров». Худ. фильм.
18.00. Королевская охота. Шоу-казино.
19.00. Областные новости. (Брест).
19.10. Ярмарка: контакты и контракты.
19.45. Творческое объединение МЭТА. «Образ». Литературный журнал.
20.40. Колыбельная.
21.00. Панорама.
21.30. Спортивный телекурьер.
21.50. «Беларусьфильм» представляет: «Сад». Худ. фильм.
23.15. Страницы белорусской музыки. Романсы и песни на стихи Якуба Коласа.
23.50. НИКа.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

17.00, 20.00, 23.00. — Новости.
17.25. Звездный час.
18.10. Футбольное обозрение.
18.40. Ю. Панич. «Дорога домой».
19.40. Спокойной ночи, малыши!
20.40. Телесериал «Мелочи жизни». 11-я серия «Визитеры».
21.10. «Новая студия» представляет. Бомонд.
21.25. Однако.
21.35. Каталог Федерико.
21.55. Ситуация.
22.25. Джем-сейшн.

КАНАЛ «РОССИЯ»

16.15. Там-там новости.
16.30. Европа—Азия.
17.20. Господа-товарищи.
17.35. Ностальгические посиделки.
18.05. Пигмалион.
18.35. Мульти-пульти.
18.45. Праздник каждый день.
19.25. «Штемп». Худ. фильм.
20.50. Экран криминальных сообщений.
21.00. Без ретуши.
22.25. Спортивная карусель.
22.40. Сегодня в ВС Российской Федерации.
22.55. «Прости, народ православный!» Фильм-балет на музыку Р. Щедрина.

ВТОРНИК, 15 ДЕКАБРЯ

БЕЛОРУССКОЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ

8.30. Утро республики.
8.45. Киноочерк.
9.00. ТВ—школе. Природоведение. 2-й класс.
9.15. «Рыцари неба». 10-я серия.
9.45. «Мне снилась музыка...» Фильм-концерт.

***

16.30. ТВ—школе. Музыка и пение. 3-й класс.
16.50. Мультфильмы.
17.40. Телеклуб «Поиск». Создание ассоциации поисковых отрядов Беларуси.
18.00. «Кто поможет Светлане Рябцевой», «Автопортрет с чужими глазами». Док. фильмы.
19.00. Областные новости (Витебск).
19.10. Творческое молодежное объединение «Крок». «Пять звезд». Телеигра.
20.00. Мультфильм для взрослых.
20.10. Мост. Культурно-просветительная программа.
20.40. Колыбельная.
21.00. Панорама.
21.30. Телебиржа.
21.40. «Рыцари неба». 12-я серия.
22.10. На сессии ВС Республики Беларусь. **По окончании** — НИКа; «Багдадский вор». Худ. фильм (Англия).

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00. — Новости.
5.20. Утренняя гимнастика.
5.30. Утро.
7.45. Фирма гарантирует.
8.20. «Империя». Многосерийный худ. фильм (Канада). 1-я серия.
9.10. Футбольное обозрение.
9.40. Новые имена.
10.25. «Мелочи жизни». 11-я серия «Визитеры».
11.20. «Игорь Саввович». Трехсерийный худ. фильм. 1-я серия «Блистательный Игорь Саввович».
12.25. Мультфильм.
12.55. «Чужой». Худ. фильм.
14.25. Деловой вестник.
14.40. Блокнот.
14.45. Р. Щедрин. Музыка к балету «Дама с собачкой».
15.15. «Пчела Майя». Мультфильм.
16.05. Наш музыкальный клуб.
16.45. Пресс-экспресс.
17.25. Межгосударственный телеканал «Останкино» представляет.
18.00. Премьера многосерийного худ. фильма «Возвращение в Эдем» (Австралия). 1-я серия.
18.50. Миниатюра.
19.00. Тема.
19.40. Спокойной ночи, малыши!
20.40. Фильмы А. Миндадзе и В. Абдрашитова «Армавир».
23.20. Военное ревю.
23.50. «Империя». Худ. фильм. 1-я серия.

КАНАЛ «РОССИЯ»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. — Вести.
7.25. Время деловых людей.
7.55. «Снег — судьба моя» (Норильск. Годы. Люди). Док. фильм. 2-я серия.

***

11.00. «Кукарача». Худ. фильм.
12.35. Торговый дом «Тинко».
12.40. Крестьянский вопрос.

***

15.00. Телебиржа.
15.30. Музыкальный класс.
16.00. Там-там новости.
16.15. Панорама приватизации.
17.00. «Тело — храм души». Школа выживания.
17.30. Парламентский вестник.
17.45. Альбуцид. Информационно-аналитическое обозрение.
18.35. Мульти-пульти.
18.45. Праздник каждый день.
19.25. «Санта-Барбара».
20.15. «Маленькая печальная повесть». А. Шагинян о Викторе Некрасове и Александре Галиче.
21.00. На политическом Олимпе.
22.25. Спортивная карусель.
22.40. Сегодня в ВС Российской Федерации.
22.55. Д. Россини на сцене «Новой оперы».
23.15. Арт-обстрел.

МІНСКАЯ ГАРАДСКАЯ ГАЗЕТА «ДОБРЫ ВЕЧАР»
індэкс 63931

Выдаецца на рускай і беларускай мовах з лістапада 1990 г.
Выходзіць штодзённа, акрамя суботы і нядзелі.

АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220600, Мінск, пр-т Ф. Скарыны, 44 (3 паверх).
ТЭЛЕФОНЫ: 33-49-25, 20-29-86, 33-49-06 (рэклама).

РЭКЛАМА І ПРЫВАТНЫЯ АБ'ЯВЫ
прымаюцца ў рэдакцыі газеты.

ЗАСНАВАЛЬНІК: Мінскі гарадскі Савет народных дэпутатаў.

Допісы, атрыманыя рэдакцыяй, не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.
Аўтары змешчаных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў.

Надрукавана ў друкарні выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Тыраж 40123. П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Заказ № 165. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Падпісана ў друк у 12.10.
Дзяжурная брыгада: І. Германовіч, А. Чыркоў, Л. Ражкова, В. Ізотаў, Л. Рудніцкая, М. Сілівончык, Э. Казакова.

Намеснік галоўнага рэдактара
АНАТОЛЬ ЗЭКАЎ.